

Toimitusjohtajalta	4
Avaintiedot 2000	6
Liiketoimintakatsaukset	
Sähkökauppa	8
Ekosähkö	12
Verkkotoiminta	14
Kaukolämpö	20
Katsaus ympäristöasioihin	22
Henkilöstö ja toiminnan kehittäminen	25
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	30
Tuloslaskelma	38
Täse	40
Rahoituslaskelma	42
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	44
Tilinpäätöksen liitetiedot	46
Liiketoimintojen eriyttämisen liitetiedot	55
Liiketoimintojen eriyttämisen lisätiedot	56
Tilintarkastuskertomus	58

Taloudelliset julkaisut vuodelta 2001

Osavuositarkastus tammi-maaliskuu, viikolla 17/2001
Osavuositarkastus huhti-kesäkuu, viikolla 33/2001
Osavuositarkastus heinä-syyskuu, viikolla 43/2001
Tilinpäätöstiedote, viikolla 8/2002
Vuosikertomus, viikolla 13/2002

Julkaisuja voi tilata osoitteesta
Kainuun Sähkö Oyj, Viestintä, PL 5, 87101 Kajaani
tai info@kainuunsahko.fi

Toimitusjohtajalta

Uusi vuosituhat alkoi sähkömarkkinoilla vaikeutuvassa toimintaympäristössä. Ankarat kilpailu ja sähkömyyjien pudotuspeli on johtanut siihen, että toimintaan liittyviä riskejä ei ole toimialalla otettu riittävästi huomioon myyntihinnoittelussa. Neljäs peräkkäinen runsas vesivuosi Norjassa ja Ruotsissa on pitänyt sähkön markkinahinnan niin alhaisena, ettei voimantuotantoon sijoitetuille pääomille saada riittävää tuottoa – useissa yhtiöissä voimantuotannon tai pitkäaikaisten ostosopimusten kiinteitä kustannuksia ei saada katetuksi ja sähkökauppa on tappiollista.

Pohjoismaisten sähkömarkkinoiden tulisi toimia yhtenäisenä markkina-alueena, jolla sähkön markkinahinta on sama. Viime kesän aikana poikkeuksellisen suuret erot Norjan ja Ruotsin vesitilanteessa ja samanaikaiset pullonkaulat maiden välisissä siirtoyhteyksissä johtivat hintojen merkittävään erkaantumiseen eri hinta-alueilla. Tämän seurauksena johdannaismarkkinoiden termiinituotteilla toteutettu

hintasuojaus ei toiminut suunnitellulla tavalla, ja useat sähköyhtiöt Ruotsissa ja Suomessa kärsivät suurista tappioista.

Paineet toiminnan tehostamiseen monopolitoiminnassa ovat kasvaneet markkinoiden toimintaa valvovien viranomaisten kiinnittäessä yhä enemmän huomiota monopolististen liiketoimintojen tuoton kohtuullisuuteen. Räikeimmät tapaukset ovat olleet seurattavissa tiedotusvälineistä. Viimeisimpänä toimenpiteenä Energiamarkkinavirasto on kehittänyt verkkotoiminnan tehokkuutta mittaavaa vertailumallia, ja yhtiökohtaiset tehokkuusluvut saataneen kevään 2001 kuluessa.

Kainuun Sähkölle vuosi 2000 oli taloudellisesti vaikea. Verkkotoiminta ja kaukolämpö tekivät hyvän tuloksen, mutta sähkökauppa oli selvästi tappiollista. Sähkökaupan tulos tulee parantumaan vuoden 2001 aikana: riskienhallintaa on kehitetty, voimantuotantolaitteiston teknisiä ongelmia on saatu ratkaistuksi ja sähkön

markkinahinta on kääntynyt nousuun. Vuoden 2000 aikana on myös käynyt selväksi, että Kajaanin kaupungilta vuokratun voimantuotantokapasiteetin kustannuksia on saatava alennetuksi vuoden 2001 aikana.

Toiminnan ja tuloksenteoedellytysten kehittämisen kannalta vuosi 2000 oli onnistunut. Vuonna 1998 käynnistetty toimintajärjestelmän rakentaminen saatiin merkittävään välivaiheeseen toukokuussa 2000, kun SFS-Sertifiointi Oy totesi järjestelmän täyttävän ISO 9001 (laatu), ISO 14001 (ympäristö) ja BS 8800 (työterveys ja työturvallisuus) –standardien vaatimukset. Järjestelmä on erittäin käyttökelpoinen työkalu päivittäisen toiminnan ohjaukseen. Toimintaa tarkastellaan neljästä eri näkökulmasta: Asiakkaat, Henkilöstö, Omistajat sekä Ympäristö & Yhteiskunta. Konsernille, sen eri liiketoiminnoille ja jokaiselle porukalle asetetaan tavoitteet, joiden kautta toimintaa suunnitellaan ja kehitetään eri sidosryhmien kannalta mahdollisimman tasapainoisella tavalla.

Suurin haaste vuodelle 2001 on tuloskehityksen kääntäminen selvään nousuun. Uskon, että tulemme siinä myös onnistumaan.

Parhaat kiitokseni kaikille yhteistyökumppaneillemme, joiden kanssa yhteistyö on ollut mielenkiintoista ja molempia osapuolia hyödyttävää. Lämpimän kiitoksen ansaitsee myös henkilöstömme, joka on tuottanut uskomattomia tuloksia ja jaksanut uurastaa rankan vuoden katse tulevaisuuteen suuntautuneena.

Kajaanissa 16. maaliskuuta 2001

Imo Pylvänen

Avaintiedot 2000

Kainuun Sähkö -konserniin kuuluvat emoyhtiö Kainuun Sähkö Oyj sekä tytäryhtiöt Kajaanin Lämpö Oy ja Ekosähkö Oy. Konsernin liiketoiminta-alueet ovat sähkön myynti, tuotantoresurssit, sähkön siirto, verkostojen rakentaminen ja kunnossapito sekä kaukolämpötoiminta, jota harjoittaa tytäryhtiö Kajaanin Lämpö Oy. Ekosähkö Oy toimii vihreän sähkön markkinoilla.

- Taloudellisesti vuosi 2000 oli Kainuun Sähkölle vaikea, mutta toiminnan ja tuloksenteoedellytysten kehittämisessä onnistuttiin hyvin. Konserniyhtiöissä vuodesta 1998 lähtien rakennetun toiminnan suunnittelu-, kehittämis- ja johtamisjärjestelmän sisältämät osajärjestelmät sertifioitiin kansainvälisten standardien mukaisesti seuraavasti: laatujärjestelmä: ISO 9001, ympäristöjärjestelmä: ISO 14001 ja työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä: BS 8800. Toimintajärjestelmä sertifioituine osajärjestelmineen kattaa konsernin kaikki liiketoiminnot sekä niihin liittyvät sisäiset palvelut. Sertifioijana toimi SFS-Sertifiointi Oy.
- Konsernin liikevaihto laski 267 miljoonaan markkaan (- 4 %), liikevoitto 12,4 miljoonaan markkaan (- 27 %) ja voitto ennen veroja 14,4 miljoonaan markkaan (- 23 %). Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,6 %.
- Verkko toiminta ja kaukolämpö tekivät hyvän tuloksen, mutta sähkökauppa oli selvästi tappiollista. Syynä olivat omien sähkönhankintalähteiden korkea keskihinta tukkumarkkinoiden hintatasoon verrattuna sekä Nord Pool –sähköpörssin aluehintojen poikkeuksellisen suurista eroista johtunut hintasuojauksen epäonnistuminen. Lisäksi tulosta heikensivät erittäin leudosta vuodesta johtunut lämmitysenergian käytön väheneminen sekä henkilöstöresurssien vahvistamisesta ja kehitysprojekteista aiheutunut tilapäinen kustannusten kasvu.
- Kainuun Sähkö Oyj:n hallitus esittää 25.4.2001 pidettävälle yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaa osinkoa 10,00 mk/osake, yhteensä kahdeksan miljoonaa markkaa.
- Vuonna 2000 sähkön hinta Pohjoismaisilla tukkumarkkinoilla oli erittäin alhaisella tasolla lähinnä Norjan ja Ruotsin hyvän vesitilanteen takia. Nord Pool -sähköpörssin systeemihinta laski 5 % edellisestä vuodesta, ja ero Kainuun Sähkön käytössä olevien tuotantoresurssien keskihinnan ja markkinahinnan välillä säilyi suurena, vaikka sähkönoston keskihintaa saatiin alennettua 10 %.
- Lisäongelmia sähkökaupalle aiheuttivat rajajohtojen siirtokapasiteettiongelmiensa johtuneet poikkeuksellisen suuret hintaerot sähköpörssin Suomen aluehinnan ja systeemihinnan välillä. Tilanne vaikeutti oleellisesti hinnoitteluun liittyvää riskienhallintaa eikä hintasuojaus toiminut suunnitellulla tavalla.
- Sähkönmyyjien aktiivisuus uusasiakashankinnassa laantui edellisestä vuodesta ja painopiste siirtyi olemassa olevien asiakkaiden säilyttämiseen. Hintakilpailu säilyi kuitenkin kovana koko vuoden, minkä seurauksena myydyin sähkön keskihinta laski lähes 17 % edellisestä vuodesta.
- Kotitaloussektorilla panostettiin sähkön jälleenmyynti- ja markkinointiyhteistyön kehittämiseen. Toukokuussa yhteistyö käynnistettiin Kymenlaaksossa toimivan Robinhood-kauppaketjun kanssa ja joulukuussa Suomen Spar Oyj:n kanssa.
- Vihreän sähkön liiketoiminta siirrettiin tytäryhtiö Ekosähkö Oy:öön kesäkuun alussa 2000.
- Sähkön toimituksen kannalta vuosi oli edellisen vuoden tavoin vaikea. Erityisesti kesän monet ukkosmyrskyt aiheuttivat runsaasti häiriöitä ja koettelivat sähköverkkoa ja sähkökäyttäjää lähes koko verkkovastuualueella.
- Sähkön laadun parantamiseksi laaditun nelivuotisen toimenpideohjelman toteuttaminen käynnistettiin mm. asentamalla pieneläin- ja lintuesteitä lähes tuhannelle jakelumuuntamolle, parantamalla sähköasemien välisiä varayhteyksiä Suomussalmella ja Sotkamossa sekä hankkimalla Kuhmon Kanninlammen sähköasemalle maasulkuvirtojen sammutuslaitteisto. Kaikkiaan laatuinvestoinnit olivat vuonna 2000 lähes kolme miljoonaa markkaa.

AVAINLUVUT	Liikevaihto (milj. mk)			Liikevoitto (milj. mk)			Henkilöstö		
	2000	1999	muutos-%	2000	1999	muutos-%	2000	1999	muutos-%
Sähkökauppa	117,1	131,6	- 11,0	- 14,1	- 7,7	83,1	27	19	42,1
Ekosähkö	0,9			- 0,6					
Verkkotoiminta	104,5	101,8	2,7	22,1	20,6	7,2	143	148	- 3,4
Kaukolämpö	45,5	46,0	- 1,0	4,6	2,8	67,2	22	22	0,0
Muu liiketoiminta	7,7	6,8	12,4	0,5	1,5	- 64,3	15	10	52,0
Liiketoimintojen välinen	- 8,3	- 6,7	23,1	- 0,1	- 0,1				
Yhteensä	267,4	279,5	- 4,3	12,4	17,0	- 27,4	207	199	4,1

Myynti (GWh)	2000			1999			muutos
	2000	1999	muutos-%	2000	1999	muutos	
Sähköenergia	1 027	1 025	0,2	Sähkön myynti	55 017	53 155	1 862
Sähkön siirto	740	739	0,3	Sähkön siirto	52 013	51 432	581
Kaukolämpö	258	272	- 5,1	Kaukolämpö	1 417	1 383	34

Sähkökauppa

Sähkömarkkinalain eriyttämisperiaatteiden mukaiseen sähkökauppaan sisältyvät sähkön myynti sekä tuotantoresurssit eli sähkön hankinta omista, vuokratuista ja osakkuusvoimalaitoksista sekä tukkumyyjiltä ja sähköpörssistä. Sähkökaupan osuus konsernin liikevaihdosta vuonna 2000 oli 44 % (47). Sähkökaupan liikevaihto oli 117,1 miljoonaa markkaa (131,6) ja liiketappio 14,1 miljoonaa markkaa (- 7,7).

Liikevaihdon pienentyminen johtui alentuneesta sähkön markkinahinnasta. Tuloksen heikkenemisen syynä oli pääasiassa yhtiön omien hankintalähteiden markkinahintaa selvästi korkeampi keskihinta. Tappiota kasvatti epäonnistuminen hintasuojauksessa, mikä johtui Nord Pool –sähköpörssin aluehinnoissa ilmenneistä poikkeuksellisen suurista eroista.

Sähkön myynti

MARKKINATILANNE

Sähkön markkinahinta Pohjoismaissa pysytteli vuonna 2000 erittäin alhaalla. Koko Pohjoismaiden spot-hinta, niin kutsuttu systeemihinta, laski yli 5 %. Syynä oli runsas vesivoiman tuotanto Ruotsissa ja erityisesti Norjassa. Sähköpörssin alhainen hintataso aiheutti sähkökauppaan liiketaloudellisia ongelmia niissä yhtiöissä, jotka ovat sitoutuneet markkinahintaan verrattuna kalliisiin pitkäaikaisiin hankintasopimuksiin tai tuotantolaitoksiin.

Eryistä vuodessa 2000 oli rajajohtojen siirtokapasiteettiongelmista johtuneet hintaerot sähköpörssin Suomen alueen spot-hinnan ja systeemihinnan välillä. Suomen spot-hinta nousi 9 % ja ero systeemihintaan oli suurimmillaan kesällä ja alkusyksystä. Tilanne vaikeutti oleellisesti hinnoitteluun liittyvää riskienhallintaa, sillä hinta-alueuujaukseen tarkoitetut johdannaisuotteet tulivat markkinoille vasta marraskuussa 2000. Suuret hintaerot Nord Poolin systeemihinnan ja aluehintojen välillä johtavat jatkuessaan tuotannon alueelliseen monopolisoitumiseen Pohjoismaissa. Välittävää sähkön myyntiä harjoittavalle yritykselle tämä merkitsi merkittävää kilpailumahdollisuuksien kaventumista vapaille sähkömarkkinoilla.

Sähkönmyyjien aktiivisuus kotitalousmarkkinoilla hiipui edellisestä vuodesta. Valtaosa keskittyi markkina-

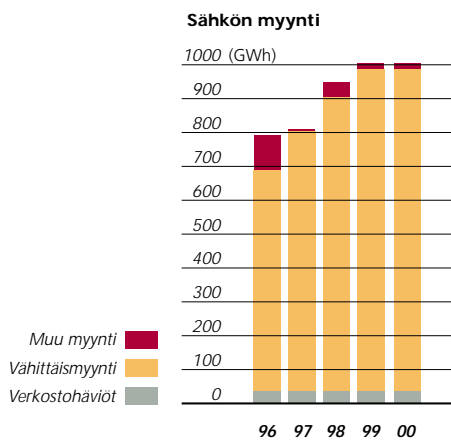
osuutensa säilyttämiseen perinteisellä markkina-alueellaan hinnoitteleamalla sähkön kilpailutilanteessa markkinatasolle. Suunnanmuutoksen pääasiallisena syynä oli sähkön myynnin heikko kannattavuus suhteessa markkinointipanostuksiin sekä pienasiakkaiden heikko liikkuvuus sähkönmyyjien välillä. Vuoden 2000 lopussa vain noin kolme prosenttia maamme kotitalouksista oli vaihtanut sähkönmyyjää. Liikkuvuutta ei lisännyt merkittävästi edes Korkeimman hallinto-oikeuden päätös, jonka mukaan kuluttajalta ei saa periä maksua mittarinluvusta tämän vaihtaessa sähkönmyyjää ensimmäisen kerran.

Sähkömarkkinoilla toimivien asiakaskonsulttien rooli muuttui hieman vuonna 2000, kun osa konsulteista siirtyi myös myymään sähköä ja hoitamaan asiakkaiden sähkönhankintasalkkuja.

MYNNIN KEHITYS

Sähköä myytiin yhteensä 1 027 GWh, mikä oli 0,2 % edellisistä vuotta enemmän. Yhtiön verkkovastuualueella sähkön myynti väheni 3,7 % edellisestä vuodesta ja oli 571 GWh. Markkinaosuus omalla jakelualueella pieneni 89 prosentista 85 prosenttiin.

Myynti jakeluverkkoalueen ulkopuolisille pienille ja keskisuurille asiakkaille kasvoi 55 % ja oli 210 GWh.

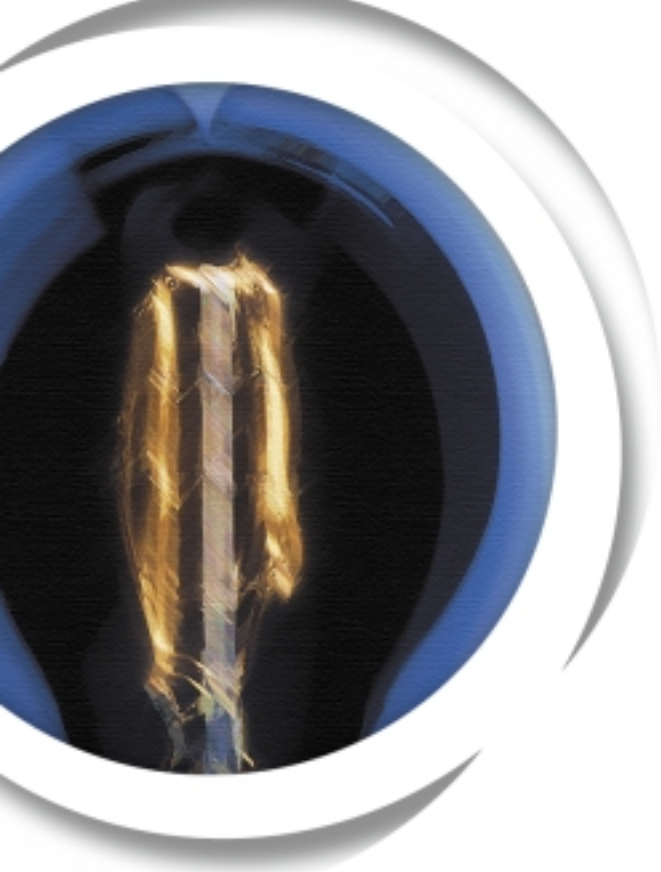

Suurasiakkaiden kanssa sähköntoimitussopimuksia tehtiin vain kesäajalle.

Kotitaloussektorilla keskityttiin sähkön jälleenmyynti- ja markkinointiyhteistyön kehittämiseen. Tavoitteena on hakea uusia markkina-alueita sekä parantaa kotitalousmyynnin kannattavuutta yhteismarkkinoinnin kautta. Toukokuussa 2000 käynnistettiin sähkön

markkinointi Kymenlaaksossa toimivan Robinhood-kaupparetjun myymälöissä ja syyskuussa solmittiin Suomen Spar Oyj:n kanssa yhteistyösopimus sähkönmyynnistä SPAR Kanta-asiakkaille. Yrityssektorilla jatkettiin vuonna 1999 solmittua puitesopimusta jäsenetusähkön tarjoamisesta Suomen Yrittäjien jäsenille.

Vuoden lopussa Kainuun Sähkö möi sähköä oman jakeluverkon lisäksi 84 (79) verkkoyhtiön alueella ja vastaavasti yhtiön jakeluverkkoalueella toimi vuoden lopussa 36 (29) muuta sähkönmyyjää. Vuoden päättyessä sähköä myytiin yhteensä 55 017 (53 155) toimituspisteeseen, joista runsaat 4 500 (2 800) sijaitti jakeluverkkoalueen ulkopuolella. Toimituspisteiden määrä kasvoi 1 862 kohteella (1 863).

Tuotantoresurssit

SÄHKÖN HANKINTALÄHTEET

Kainuun Sähkö hankkii sähköä useista eri lähteistä. Konserni on vuokrannut käyttöönsä Kajaanin kaupungin omistaman 50 %:n osuuden Kainuun Voima Oy:n voimantuotantokapasiteetista, joka sisältää vesivoimaa sekä vastapaine- ja lauhdesähköä. Vesivoimaa on käytössä myös Kemijoelta Lapin Sähkövoima Oy:n osakkuuden kautta ja lisäksi yhtiöllä on oma, Ristijärven Pyhänpöytäkoskella sijaitseva vesivoimalaitos.

Hankintaa täydentää Kuhmon Lämpö Oy:ltä ostettu vastapainesähkön tuotantokapasiteetti. Tuulisähköä hankitaan Lapin Sähkövoima Oy:n osakkuuden kautta Tunturituuli Oy:ltä sekä Lumituuli Oy:ltä, jonka tuotannon ja kulutuksen tasapainottamisen Kainuun Sähkö hoitaa ostamalla tuulivoimayhtiön osakkailta käyttämättä jäävän tuulisähkön. Loput sähkönhankinnasta katetaan tukkusähkösopimuksin ja enenevässä määrin ostamalla sähköä Nord Pool -sähköpörssistä.

Merkittävin hankintalähteissä tapahtunut muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli Graninge AB:n kanssa päättyneet, Kemijoen vesivoimatuotantoa koskenut hankintasopimus, joka kattoi 20 % vuoden 1999

kokonaishankinnasta. Myös osa pitkäaikaisista tukkusähkösopimuksista umpeutui vuoden 2000 aikana.

Paltamon Kivesvaaralle suunnitellulle tuulivoimalalle haettiin vuonna 2000 valtion rahoitustukea, joka jäi kuitenkin selvästi tavoiteltua pienemmäksi. Tästä syystä ensimmäiseen Sisä-Suomen vaaroille sijoittuvaan tuulivoimainvestointiin liittyvä taloudellinen riski katsottiin nykyisessä markkinatilanteessa liian suureksi eikä hanketta toteuteta suunnitellussa aikataulussa.

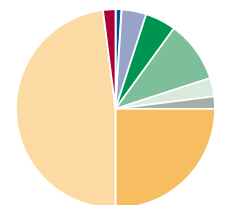
HANKINNAN KEHITYMINEN

Vuonna 2000 sähkönhankinta omista, vuokratuista ja osakkuusvoimalaitoksista kattoi 24 % (17) kokonaishankinnasta. Nord Pool -sähköpörssistä ostetun sähkön määrä kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta ja kattoi noin puolet koko sähkönhankinnasta.

Vesivoimaa tuotettiin 100 GWh, mikä on runsaat 6 % normaalivuotta enemmän. Edellisestä vuodesta tuotanto kasvoi 26 %, sillä vuosi 1999 oli Kainuussa kuiva ja lisäksi tuotantoa pienensi Koivukosken voimalaitosgeneraattorin vaurioitumisesta johtunut seisokki.

Vastapainesähkön tuotanto kasvoi 22 % edellisestä vuodesta, mutta jäi kuitenkin 13 % normaalivuotta pienemmäksi Kainuun Voiman höyryvoimalaitoksella ilmenneiden vikojen sekä lämpimän vuoden vuoksi. Lauhdesähköä tuotettiin hieman, mutta turpiinin

Sähkön hankinta

Pyhänpöytäkoski	1 %
Kemijoki	4 %
Kainuun Voima	
• vesivoima	5 %
• vastapaine	10 %
• lauhde	3 %
Kuhmon Lämpö	2 %
Fortum	25 %
Sähköpörssi	48 %
Muut	2 %

kytkinvikojen vuoksi tuotanto jäi alle sen, mitä markkinahinnan perusteella olisi ollut kannattava tuottaa.

Sähkön hankintakustannukset laskivat huomattavasti edellisestä vuodesta. Syynä olivat pitkäaikaisten tukkusopimusten vähentyminen sekä oman

vesivoimatuotannon merkittävä lisääntyminen. Tästä huolimatta sähkönhankinnan keskihinta jäi vielä selvästi markkinahintaa korkeammaksi.

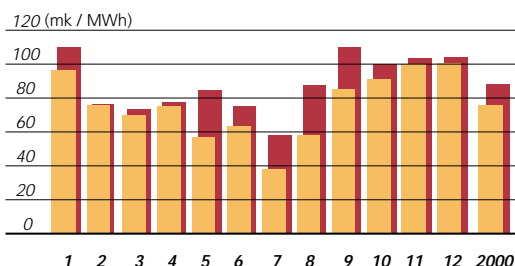
Hintasuojaus

Kainuun Sähkö käy kauppaa Nord Pool -sähköpörssin johdannaismarkkinoilla hallitakseen kiinteähintaiseen myyntiin ja omaan tuotantoon liittyviä hintariskejä. Hintataso Nord Pool -sähköpörssin termiini-markkinoilla oli koko vuoden alhaisella tasolla, vaikka hinnat

vaihtelivatkin jonkin verran pohjoismaisen vesi- ja tuotantotilanteen mukaan.

Hintariskeiltä suojauduttiin yhtiön riskienhallintapolitiikan mukaisesti Nord Pool -sähköpörssin vakiotuotteilla. Sähköpörssin Suomen aluehinnan ja systeemihinnan merkittävän eron vuoksi hintasuojaus ei toiminut suunnitellulla tavalla, mistä aiheutui merkittäviä lisäkustannuksia. Hinta-alue-suojaukseen tarkoitettujen johdannaistuotteiden tulivat sähköpörssin tuotevalikoimaan vasta marraskuussa 2000.

Nord Poolin Suomen aluehinta ja systeemihinta kuukausittain

Helmikuun 2000 alusta lähtien Kainuun Sähkö Oyj on ollut Graninge Tradingin, aikaisemmalta nimeltään Europower Trading AB:n, clearing-asiakkaana.

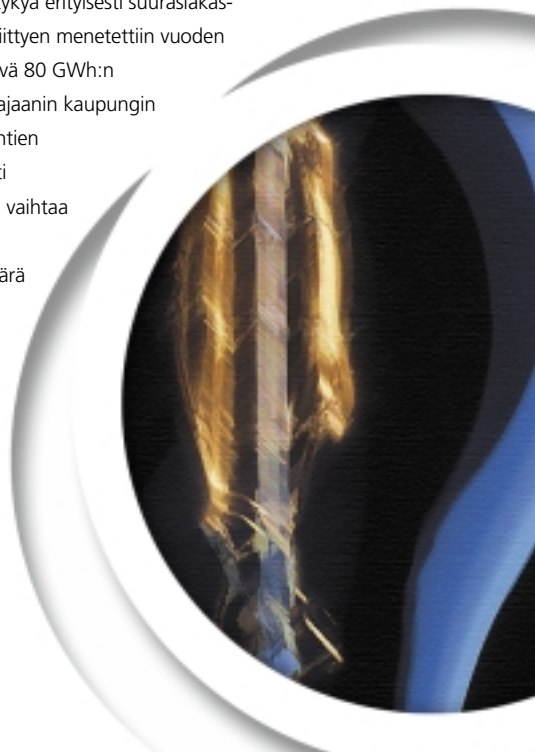
Näkymiä vuodelle 2001

Sähköpörssin hintataso on kääntynyt nousuun, koska sähkön käyttö Pohjoismaissa on kasvanut ja voimantuotantokapasiteettia on otettu pois käytöstä. Lisäksi lumi- ja vesivarastot ovat olleet alkuvuonna 2001 viime vuosia pienemmät. Tämä pienentää Kainuun Sähkön omien hankintalähteiden ja pörssisähkön välistä hintaeroa, mikä parantaa osaltaan sähkökaupan kannattavuusedellytyksiä vuonna 2001.

Erot Nord Poolin aluehintojen välillä jäänevät edellistä vuotta pienemmiksi ja uusien johdannaistuotteiden ansiosta niiltä voidaan suojautua aikaisempaa paremmin.

Sähkön myyntivolyymien odotetaan laskevan merkittävästi vuoden 2001 aikana. Toimintaan liittyvät riskit otetaan hinnoittelussa aikaisempaa tarkemmin huomioon, mikä

heikentäne kilpailukykyä erityisesti suurasiakas-segmentissä. Tähän liittyen menetettiin vuoden 2001 alussa merkittävä 80 GWh:n sähkökauppa, kun Kajaanin kaupungin johtama Kainuun kuntien hankintarengas päätti hintakilpailun jälkeen vaihtaa sähköntoimittajaa. Menetetty myyntimäärä vastaa 14 prosenttia vuonna 2000 yhtiön verkkovastuualueella myydystä sähköstä.

Ekosähkö

Ekosähkö Oy toimii vihreän sähkön markkinoilla myyden Ekosähköä ympäristöarvoja painottaville kotitalouksille ja yrityksille. Liiketoiminta eriytettiin Ekosähkö Oy:öön 1.6.2000 alkaen. Kainuun Sähkö Oyj omistaa Ekosähkö Oy:n koko osakekannan.

Vihreän sähkön liiketoiminnan siirtäminen erilliseen osakeyhtiöön erottaa Ekosähkö-tuotteen myynnin emoyhtiön sähkömyynnistä, mikä on tuotteen markkinoinnin kannalta aikaisempaa selvempi ratkaisu.

Ekosähkö Oy:n liikevaihto vuonna 2000 oli 853 649 markkaa ja liiketappio 627 736 markkaa. Satunnaiseränä Ekosähkö Oy sai emoyhtiöltä konserniavustusta 500 000 markkaa, joten tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -127 736 markkaa. Toiminnan tappiollisuus johtui voimakkaista markkinointipanostuksista suhteessa liikevaihtoon.

MARKKINATILANNE

Vihreän sähkön kysyntä on Suomessa vielä esimerkiksi Ruotsiin verrattuna vähäistä. Toisaalta Ruotsissa lähes kaikki ympäristömerkitty sähkö tuotetaan vesivoimalla ja on näin ollen hinnaltaan edullisempää kuin puu- tai tuuli-

voima. Nykyisellä kysyntätasolla vihreän sähkön myynti ei ole vielä kannattavaa, koska markkinointipanostuksia joudutaan suuntaamaan myös kokonaismarkkinoiden kasvattamiseen.

Vuonna 2000 vihreän sähkön markkinoilla toimi Suomessa 20 sähkönmyyjää, joiden tuotevalikoimaan kuului Norppa suosittelee ekoenergiaa –ympäristömerkitty sähkötuote. Merkin myöntää Suomen luonnonsuojeluliitto. Lisäksi muutamat yritykset myyvät tuulisähköä, jolle norppa-merkkiä ei ole haettu.

Ekosähkö Oy on markkinajohtaja Suomen vihreän sähkön markkinoilla. Tuotteena Ekosähkö poikkeaa kilpailevista sähkötuotteista. Se on yhdistelmä puulla, vanhalla vesivoimalla ja tuulella tuotetusta sähköstä. Sen hinta perustuu tuotantokustannuksiin ja on sama riippumatta sähkönkäytön määrästä. Lisäksi Ekosähkö Oy on ainoa sähkönmyyjä, joka myy pelkästään vihreää sähköä.

EKOSÄHKÖN MYYNTI

Vuonna 2000 Ekosähkö Oy keskittyi brandimarkkinointiin sekä jakelukanavien rakentamiseen. Uusina Ekosähkön myyntipisteinä Helsingissä aloittivat Ekokauppa Ruohonjuuri sekä Elotuuli Ky. Markkinointiyhteistyön tarkoituksena on tuoda Ekosähkö paremmin kuluttajien ulottuville.

Ekosähköä myytiin 7,3 GWh. Määrä sisältää sekä Kainuun Sähkö Oyj:n vuonna 2000 myymän Ekosähkön että liiketoiminnan eriyttämisen jälkeisen Ekosähkö Oy:n oman myynnin. Edellisestä vuodesta myynti kasvoi 25 %.

Asiakasmäärä kasvoi 20 %, ja vuodenvaihteessa ylitettiin 1 500 asiakkaan raja. Valtaosa uusista asiakkaista oli edelleen kotitalouksia, mutta vuoden 2000 aikana myös yritysten kiinnostus Ekosähköä kohtaan kasvoi merkittävästi. Uusien yritysasiakkaiden myötä energianmyynti kasvoi asiakasmäärän kasvua nopeammin.

VIHREÄN SÄHKÖN HANKINTA

Ekosähkö Oy hankkii vihreän sähkön Kainuun Sähkö Oyj:lta. Vuonna 2000 Kainuun Sähkön vihreän sähkön hankinta oli yhteensä 131 miljoonaa kilowattituntia, josta Ekosähkö Oy:lle ja edelleen Ekosähkö-asiakkaille myytiin 7,3 miljoonaa kilowattituntia.

Suomen luonnonsuojeluliitto on myöntänyt Kainuun Sähkön vihreän sähkön hankintalähteille "Norppa suositelee ekoenergiaa" –merkin käyttöoikeuden vuoden 2003 loppuun saakka. Näin ollen Ekosähkö täyttää luonnonsuojeluliiton tiukennetut, ns. toisen polven norppa-kriteerit.

Vihreän sähkön hankinta jakaantui puulla tuotettuun vastapainevoimaan, vanhaan vesivoimaan ja tuulisähköön seuraavasti:

EKOSÄHKÖTASE

Hankintalähde	MWh
Pyhännänkoski, vanha vesivoima	6 689
Kainuun Voima Oy, vanha vesivoima	49 139
Kainuun Voima Oy, puujäte	57 917
Kuhmon Lämpö Oy, puujäte	15 714
Tunturituuli Oy, tuulivoima	148
Lumituuli, tuulivoima	1 507
Vihreän sähkön hankinta yhteensä	131 114
Ekosähkön myynti yhteensä	7 253

NÄKYMÄ VUODELLE 2001

Vuonna 2001 Ekosähkön markkinointia suunnataan entistä voimakkaammin yrityssektorille, sillä tavoitteena on kasvattaa Ekosähkön myyntiä nimenomaan energiavolyymina.

Euroopan Unioni on asettanut laajat tavoitteet uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi. Valmisteilla oleva EU-direktiivi voi muuttaa vihreän sähkön markkinoita merkittäväällä tavalla: esimerkiksi Tanskassa keskustellaan mallista, jossa kaikkien sähkökäyttäjien on ostettava osa sähköstään vihreänä.

Verkkotoiminta

Sähkömarkkinalain eriyttämisperiaatteiden mukaiseen verkkotoimintaan sisältyvät sähkön siirto sekä verkoston rakentaminen ja kunnossapito oman verkon osalta. Verkkotoiminnan tehtävänä on siirtää sähköä Kainuun Sähkö Oyj:n verkkovastuualueella, joka kattaa Kainuun sekä Kestilän ja Pyhännän kunnat Pohjois-Pohjanmaalla. Lisäksi verkkotoiminta vastaa jakeluverkon ylläpidosta ja rakentamisesta sekä tarjoaa sähkönmyyjille siirto- ja verkkopalveluja tasapuolisin ehdoin. Vuonna 2000 verkkotoiminnan osuus konsernin liikevaihdosta oli 39 % (36).

Verkkotoiminnan liikevaihto kasvoi 2,7 % ja oli 104,5 miljoonaa markkaa (101,8). Liikevoitto oli 22,1 miljoonaa markkaa (20,6) ja verkkotoimintaan sijoitetun pääoman tuotto 6,3 % (6,6). Tuloksen paraneminen johtui siirtohintojen korotuksesta kesäkuun alussa 2000.

Sähkön siirto

SÄHKÖNKÄYTTÖ

Vuosi 2000 oli Kainuussa erittäin leuto, ja sähkönkäyttö yhtiön verkkovastuualueella kasvoi vain 0,3 % edellisestä vuodesta. Lämpötilariippuvan energian käyttöä kuvaava lämmitystarveluku oli 8,4 % pienempi kuin edellisenä vuonna ja peräti 13,8 % tilastollista normaalivuotta pienempi. Koko maassa sähkönkäyttö kasvoi 1,7 %.

Jakeluverkkoon liittyneeseen kulutukseen siirrettiin sähköä 669 GWh (- 0,2 %) ja alueverkkoon liittyneeseen kulutukseen 71 GWh (+ 4,6 %). Verkostohäviöt sisältyvät edellä oleviin lukuihin. Tuotantoa siirrettiin jakeluverkoissa 29 GWh (+ 1,7 %) ja alueverkossa 206 GWh (+ 73,7 %).

Sähkön siirtohintoja nostettiin kesäkuun 2000 alussa 2,7 – 3,2 % siirtotuotteesta riippuen. Vuoden 1998 loppupuolelta tapahtuneesta kustannustason noususta hintoihin siirrettiin kuitenkin vain noin puolet. Sähköverotuksessa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2000 aikana.

Vuoden 2000 päättyessä jakeluverkon piirissä oli 52 013 sähkönkäyttöpaikkaa, mikä on 581 edellisvuotta enemmän. Uusia liittymiä rakennettiin 530 (494), mikä on 7,3 % edellisvuotta enemmän. Uusista liittymistä 60 % (59) oli vapaa-ajanliittymiä. Suurin yksittäinen rakentamiskohde oli Suomussalmen Salonsaaren alue ja Korvuan

ranta. Omakotitalojen osuus uusista liittymistä oli sama kuin edellisellä vuonna eli 26 %.

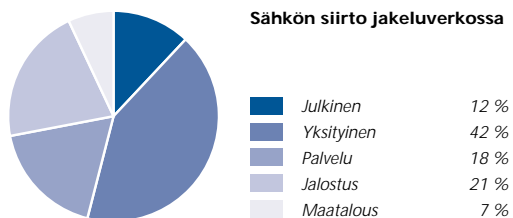
Liittymismaksuja nostettiin maaliskuun alussa 2000 kustannustason nousua vastaavasti eli noin 6 %. Liittymismaksuja kertyi 11,8 miljoonaa markkaa (9,0).

SÄHKÖN LAATU

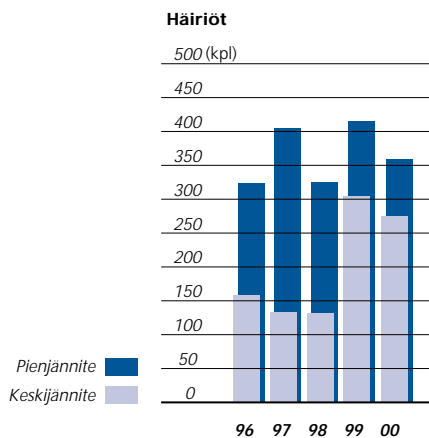
Verkoston käytön osalta vuosi 2000 oli huono, joskin jonkin verran parempi kuin poikkeuksellisen vaikea edellinen vuosi. Keskijänniteverkossa oli korjausta vaatineita vikoja kaikkiaan 288 (302) eli noin kaksinkertainen määrä 1990-luvun vuosiin verrattuna. Pienjänniteverkossa korjausta vaatineita vikoja 355 (426), mikä oli 17 % edellisestä vuodesta vähemmän.

Valtaosa käyttöhäiriöistä johtui kesän kovista ukkosmyrskyistä, mutta myös keväällä ja syksyllä oli tavanomaista enemmän kovatuulisia päiviä. Ukkokset alkoivat kesäkuun puolivälissä ja viimeiset ajoittuivat heinäkuun loppupuolelle. Erittäin voimakkaita ukkosmyrskyjä oli neljä, ja ne koettelivat verkkoa ja sähkökäyttäjää lähes koko verkko-vastuualueella. Pahin ukkosmyrsky oli Suomussalmella lauantaina 22.7.2000, jolloin pisimmät käyttökeskeytykset kestivät noin vuorokauden. Myrskyn vaurioittaman verkon korjaaminen kesti pitkälle seuraavaan viikkoon.

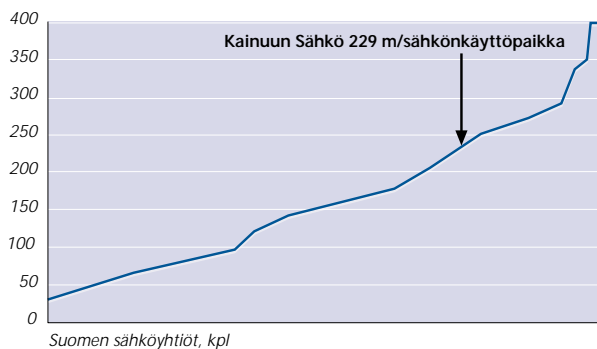
Myös lyhyitä keskeytyksiä oli runsaasti jo toisena vuotena peräkkäin. Puolen sekunnin mittaisia pikajälleenkytkentöjä oli 6 425 (6 175) ja minuutin kestäviä aikajälleenkytkentöjä 1 428 (1 543). Verkon huolto- ja rakennustöistä johtuvia suunniteltuja keskeytyksiä oli keskijänniteverkossa 634 (377) ja pienjänniteverkossa 289 (314).

Sähkön laadun parantamiseksi loppuvuodesta 1999 laaditun nelivuotisen toimenpideohjelman toteuttaminen käynnistettiin vuonna 2000 asentamalla pieneläin- ja lintuasteita lähes tuhannelle jakelumuntamolle. Kuhmossa sijaitsevalle Kanninlammen sähköasemalle asennettiin maasulkuvirtojen sammutuslaitteisto, joka vähentää maasuluista johtuvia jälleenkytkentöjä Kuhmon itäisessä ja eteläisessä osassa.

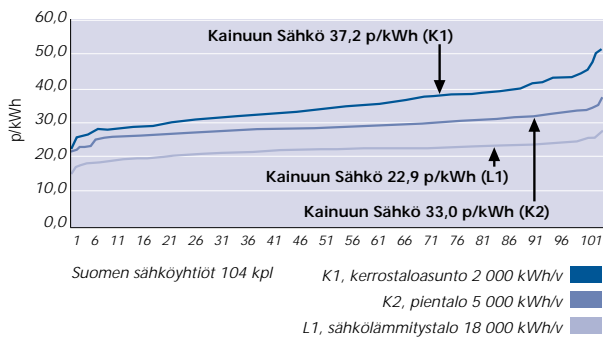
Verkkorasitus (verkkoa m/sähkönkäyttöpaikka)

Vuokatista länteen päin rakennettiin uudentyypinen keskijänniteverkon katkaisija-asema. Ratkaisu jakaa pitkän keskijännitejohdon useampaan suojausalueeseen ja vähentää näin häiriöiden määrää ja vaikutusalueetta Nuasjärven eteläpuolisella maaseutualueella. Sähköasemien välisiä varayhteyksiä parannettiin Suomussalmella ja Sotkamossa.

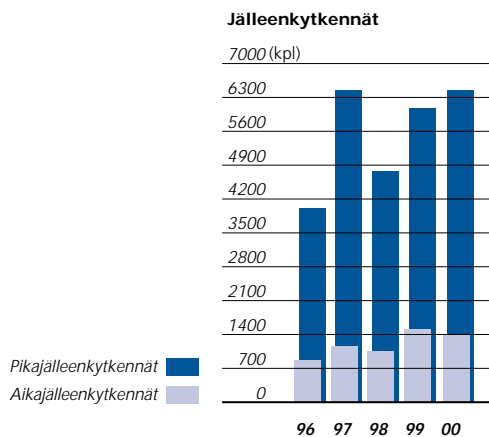
Kaikkiaan toimenpideohjelman mukaiset investoinnit sähkön laadun parantamiseksi vuonna 2000 olivat noin kolme miljoonaa markkaa.

Siirron verolliset keskihinnat 1.1.2001

Vuonna 2000 keskijänniteverkon vioista johtunut keskimääräinen keskeytysaika asiakasta kohti laski hieman edellisestä vuodesta ja oli 1,58 tuntia (1,98). Suunniteltujen työkeskeytysten kohdalla keskimääräinen keskeytysaika asiakasta kohden sen sijaan kasvoi ja oli 0,59 tuntia (0,35).

Verkon rakentaminen ja kunnossapito

Sähköverkon uudisrakentamiseen ja perusparannusinvestointeihin käytettiin vuoden 2000 aikana 21,3 miljoonaa markkaa (13,4), mikä on lähes kahdeksan miljoonaa markkaa edellisvuotta enemmän.

Suurimmat yksittäiset verkkoinvestoinnit liittyivät vesistökaapeliratkaisuihin toteutettujen varayhteyksien parantamiseen. Kiantajärven ali rakennettu vesistökaapeli parantaa Suomussalmen kirkonkylän ja sen lähistön varasyöttöjä keskijänniteverkon vauriotilanteissa. Toinen vesistökaapeli asennettiin Sotkamon kirkonkylän pohjoispuolelle yhdistämään Sotkamon ja Vuokatin sähköasemat aikaisempaa paremmin. Molempiin hankkeisiin sisältyi myös ilmajohtojen rakentamista ja osa investoinneista oli vanhan verkon korvausinvestointia. Lisäksi Suomussalmen Kurimon sähköasemalle lisättiin 45 kV:n kenttä 20/45 kV:n (10 MVA) muuntajineen.

Keskijännitejohtoa (45 kV:n, 20 kV:n ja 10 kV:n johtoja) rakennettiin 38 kilometriä (18), pienjännitejohtoja 73 kilometriä (57) ja jakelumuuntamoja 39 kpl (40).

VERKON KUNNOSSAPITO

Välittömät verkoston huolto-, kunnossapito- ja viankorjauskustannukset vuonna 2000 olivat 7,7 miljoonaa markkaa (7,3). Edellisen vuoden tavoin kustannukset olivat normaalivuotta suuremmat. Pääasiallisena syynä oli aikaisempia vuosia suurempi panostus alueverkon kunnossapitoon. Lisäksi ylimääräisiä kustannuksia syntyi kesän ukkosmyrskyjen aiheuttamista viankorjaustöistä.

Johtokatuja tarkastettiin 110 kV:n johtoalueilla 224 kilometriä (224), 20/10 kV:n johtoalueilla 1 185 kilometriä (1 947) ja pienjännitejohtoalueilla 517 (375) kilometriä. Muuntopiiritarkastuksia tehtiin 957 kpl (534) ja maakaapelijakokaappien tarkastuksia 189 (106) kpl.

Sähköntoimituksen varmuuden parantamiseksi raivattiin 110 kV:n johtokatuja 31 (7) kilometriä, 20/10 kV:n johtokatuja 583 kilometriä (855) ja pienjännitejohtokatuja 177 kilometriä (206).

Sähkönkulutusmittareita huollettiin 1 525 kpl (1 137) ja mittareita vaihdettiin 2 100 kpl. Kaukoluettaavia mittauskohteita asennettiin 1 035 kpl.

Elokuussa 2000 allekirjoitettiin Enermet Oy:n kanssa vuokrasopimus uudentyypisistä sähkö- ja kaukolämpö-energioiden mittaustietojen keruujärjestelmästä, joka otetaan koekäyttöön Kajaanin vuoden 2001 asuntomessujen näyttelykohteissa. Vuoden 2000 aikana järjestelmän LON-tekniikkaan perustuva kaukoluenta-yksikkö asennettiin 20 messutaloon.

MATERIAALIPALVELU

Kaikkien materiaalivarastojen (11 kpl) yhteenlaskettu arvo oli vuoden 2000 päättyessä 3,2 (3,1) miljoonaa markkaa. Keskusvaraston palveluaste oli 99,9 % ja kiertonopeus 5,5 (3,9); lukuun ei sisälly suoraan työmaille toimitettu materiaali. Eri toimipaikoilla sijaitsevien alavarastojen kiertonopeus vaihteli 0,8 – 4,5 (0,7- 4,8) välillä.

VERKKOTOIMINNAN TUNNUSLUKUJA

Sähköasemat	25 kpl
Jakelumuuntamot	4 986 kpl
Alueverkko (110 kV)	224 km
Jakeluverkko (45 kV)	118 km
Jakeluverkko (20 kV)	6 700 km
Jakeluverkko (10 kV)	198 km
Jakeluverkko (0,4 kV)	4 659 km
Verkostoa yhteensä	11 899 km
Sähkökäyttöpaikat	52 013 kpl
Verkosto / sähkökäyttöpaikka	229 m
Henkilöstö keskimäärin	143 hlö
Verkosto / henkilöstö	83 km

AJONEUVOKALUSTO

Ajoneuvokalustoa uusittiin vuoden aikana hankkimalla neljä nelivetoista pakettiautoa ja kaksi työkunta-autoa. Käytöstä poistettiin neljä pakettiautoa ja neljä työkunta-autoa. Vuoden lopussa ajoneuvoja oli yhteensä 53 kpl (56) ja moottorikelkkoja 25 kpl.

ULKOPUOLINEN URAKOINTI

Konsernin ulkopuolelle tehtävä sähkö- ja televerkkojen urakointi ei sisälly sähkömarkkinalain mukaiseen verkkotoimintaan. Ulkopuolisille asiakkaille myytyjen rakentamis- ja kunnossapitopalvelujen arvo oli 7,2 miljoonaa markkaa (5,2). Televerkkojen asennustyöt Kajaanin puhelinosuuskunnalle lisääntyivät huomattavasti edellisestä vuodesta.

Näkymiä vuodelle 2001

Investointi- ja toimenpideohjelmalla sähkön laadun parantamiseksi jatketaan mm. uusimalla Hyrynsalmen sähköaseman suojaruleistys, rakentamalla kaksi keskijänniteverkon katkaisija-asemaa sekä asentamalla jakelumuuntamoille pieneläin- ja lintuesteitä. Vuonna 2001 ohjelman mukaisiin investointeihin on varattu lähes kuusi miljoonaa markkaa.

Liittymismaksuja nostettiin maaliskuun alussa 2001 verkonrakennuskustannusten nousua vastaavasti eli 4,3 %.

Vuoden 1999 lopussa käynnistettyä hanketta sähkö- ja televerkkojen rakennus- ja kunnossapito-yhtiön perustamiseksi valmisteltiin vuoden 2000 aikana ja helmikuussa 2001 yhtiö merkittiin kaupparekisteriin nimellä Suomen Verkkotyö Oy. Kainuun Sähkö Oyj:n tytäryhtiöksi perustetun yhtiön toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2001 kuluessa. Yhtiö tuottaa palveluja emoyhtiön lisäksi ulkopuolisille asiakkaille.

Kaukolämpö

Kaukolämpötoimintaan sisältyy kaukolämmön hankinta ja myynti Kajaanin kaupunkialueella sekä kaukolämpöverkon rakentaminen ja ylläpito. Kaukolämpötoimintaa harjoittaa tytäryhtiö Kajaanin Lämpö Oy, josta Kainuun Sähkö Oyj omistaa 51 % ja Kajaanin kaupunki 49 %. Kaukolämmön osuus konsernin liikevaihdosta vuonna 2000 oli 17 % (16).

Kaukolämpötoiminnan liikevaihto laski prosenttia ja oli 45,5 miljoonaa markkaa (46,0). Liikevoitto oli 4,6 miljoonaa markkaa (2,8) ja sijoitetun pääoman tuotto 8,2 % (5,5). Tuloksen parantuminen johtui pääasiassa kaukolämmön hankintakustannusten alentumisesta 2,9 miljoonalla markalla vuodesta 1999. Lisäksi tulosta paransi vuoden 2000 alussa toteutettu kaukolämmön kulutusmaksun korotus.

KAUKOLÄMMÖN MYYNTI

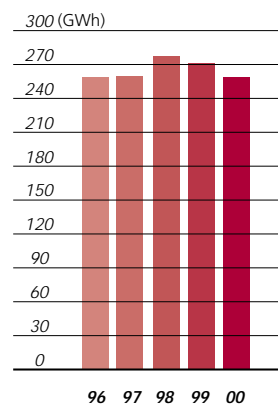
Kaukolämpöä myytiin 258 GWh, mikä on 5,1 % vähemmän kuin vuonna 1999. Lämmönmyynnin vähentyminen johtui vuoden 2000 poikkeuksellisen lämpimästä säästä. Lämmitystarveluvulla mitattuna vuosi 2000 oli 8,4 % edellistä vuotta ja jopa 13,8 % normaalivuotta lämpimämpi. Erityisesti lämmityskuukaudet olivat leutoja. Normaalilla pitkäajan keskiarvoa suurempi kiinteistöjen lämmöntarve oli ainoastaan kesä-, elo- ja syyskuussa.

Kaukolämmön kulutusmaksua nostettiin vuoden 2000 alussa 136 markasta/MWh 142 markkaan/MWh. Hinnankorotuksen syynä oli vara- ja huippulämmön tuottamiseen käytettävän öljyn hinnan nousu. Perusmaksuissa ei tapahtunut muutoksia. Vuonna 2000 kaukolämmön arvonlisäverollinen keskihinta oli 214 mk/MWh (204).

Rakennustoiminta oli selvästi muutamaa edellistä vuotta vilkkaampaa. Kaukolämpöverkkoon liitettiin 34 uutta kiinteistöä eli lähes kolminkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna. Uusista liittymistä 11 oli seurausta aiemman yhteisliittymän kiinteistöjen siirtymisestä yksittäisiksi asiakkaita. Liittymämäärää kasvatti myös rakentamisen käynnistyminen Kajaanin vuoden 2001 asuntomessualueella. Messualueen näyttelykohteista 18 liitettiin kaukolämpöverkkoon.

Vuoden 2000 lopussa kaukolämpöasiakkaita oli 1 417 ja kaukolämmitetyissä asunnoissa asui 70 % kajaanilaisista.

Kaukolämmön myynti

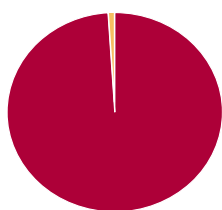

Liittymismaksuja kertyi 1,6 miljoonaa markkaa (0,7) eli yli kaksinkertainen määrä vuoteen 1999 verrattuna. Liittymismaksuissa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2000 aikana.

Liittymisteho kasvoi enemmän kuin kertaakaan 1990-luvulla eli 3,1 MW (+ 2,2 %). Vuoden päättyessä kaikkien asiakkaiden yhteenlaskettu tilausteho oli 142 MW.

KAUKOLÄMMÖN HANKINTA

Kaukolämmön hankinta oli 283 GWh. Kainuun Voima Oy:n höyryvoimalaitokselta hankittavan kaukolämmön osuus kokonaishankinnasta nousi 99 prosenttiin (84). Pääkattilalla tuotettiin 95 % lämmöntarpeesta ja vuonna 1999 valmistuneella öljykäyttöisellä varakattilalla 4 %.

Kaukolämmön hankinta

	<i>Kainuun Voima Oy</i>	99 %
	<i>Oma tuotanto</i>	1 %

Uusi varakattila korvasi aiemman varalämmön oston UPM-Kymmene Oy:ltä. Omilla öljykattiloilla tuotettiin 1 % lämmöntarpeesta (5).

Kainuun Voima Oy:n sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen pääpolttoaineet ovat turve ja puuperäinen polttoaine. Kotimaisten polttoaineiden osuus voimalaitoksen pääkattilan tuotannosta oli sama kuin edellisellä vuonna eli 98 %. Höyryvoimalaitokselta saadaan kaukolämpöä peruskuormana 78 MW ja varakattilasta on varattu Kajaanin Lämpö Oy:n käyttöön 12,5 MW. Kajaanin Lämpö Oy:n omien lämpökattiloiden kokonaisteho oli vuoden päättyessä 131 MW.

VERKON RAKENTAMINEN JA KÄYTTÖ

Uutta kaukolämpöjohtoa rakennettiin 1 400 metriä (601). Verkon lisäpituus tuli uusille asiakkaille rakennetuista talojohdoista ja Kajaanin asuntomessualueen jakelujohdoista. Vuoden päättyessä verkon kokonaispituus oli 103,4 kilometriä.

Merkittävin verkonrakennuskohde oli Kajaanin asuntomessualue. Kaukolämpöverkko kattaa alueen kaikki katuosuudet ja valtaosa messutaloista on valinnut lämmitysmuodokseen kaukolämmön.

Vuoden 2000 aikana oli seitsemän verkkovuodon aiheuttamaa vikaa. Viat olivat kuitenkin pieniä eikä niistä seurannut pitkiä keskeytyksiä lämmöntoimitukseen. Verkkoa perusparannettiin 120 metrin pituudelta. Huolto-

ja korjaustoiminnan kehittämistoimenpiteenä käynnistettiin kaukolämpökaivojen kunnonmäärittäminen.

INVESTOINNIT

Kajaanin Lämpö Oy:n kokonaisinvestoinnit vähenivät jonkin verran edellisestä vuodesta ja olivat 2,3 miljoonaa markkaa (2,7). Kaukolämpöverkkoon investoitiin 1,7 miljoonaa markkaa (1,4).

NÄKYMIÄ VUODELLE 2001

Vuoden 2001 alussa kaukolämmön kulutusmaksua nostettiin 142 markasta / MWh 150 markkaan / MWh. Perusmaksuja korotettiin samanaikaisesti noin 4,7 %. Hinnanmuutokset johtuivat kaukolämmön hankintakustannusten noususta. Vara- ja huippulämpökeskuksissa käytettävän öljyn hinta on noussut ja myös Kainuun Voima Oy on korottanut laskutushintojaan.

Katsaus ympäristöasioihin

Kainuun Sähkö -konsernin ympäristöjärjestelmä ja ympäristöasioiden hallinnan kehittäminen perustuvat kansainväliseen ISO 14001 –standardiin, jota sovelletaan konsernin kaikkien liiketoimintojen ja niihin liittyvien sisäisten palveluiden toimintaan. Ympäristöjärjestelmä sertifioitiin toukokuussa 2000 samanaikaisesti laatu- ja ympäristöjärjestelmän sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmän kanssa. Sertifioijana toimi SFS-Sertifiointi Oy.

YMPÄRISTÖJÄRJESTELMÄ

Ympäristöasioiden hoitoon liittyvät periaatteet on koottu Kainuun Sähkö -konsernin ympäristöpolitiikaksi, josta on edelleen johdettu ympäristöpäämäärät. Päämääriä kohti edetään vuosittain asetettavien ympäristötavoitteiden ja niihin liittyvien toimintasuunnitelmien kautta. Keskeinen työväline ympäristöpolitiikan ja -päämäärien toteuttamisessa on ympäristöjärjestelmä, jonka avulla toiminnan tasoa ympäristöasioissa parannetaan systemaattisesti ja pitkäjänteisesti.

Ympäristöjärjestelmä on osa konsernin kokonaisvaltaista johtamisjärjestelmää, jossa ympäristöasiat ovat yksi neljästä näkökulmasta toimintaa suunniteltaessa ja kehitettäessä. Näin ympäristöasioiden hoitoon ja kehittämiseen liittyvä toiminta niveltyy kiinteästi tavoitteiden asettamiseen, vuosisuunnitteluun ja toiminnan seurantaan niin konsernitason, eri liiketoimintoissa kuin yksittäisten työryhmienkin toiminnassa.

YMPÄRISTÖASIOISTA RAPORTOIMINEN

Kainuun Sähkö julkaisee vuosittain erillisen ympäristöraportin. Julkaisussa kuvataan konsernin toiminnan ympäristövaikutuksia sekä kerrotaan tehdyistä ja suunnitelluista toimenpiteistä haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Lisäksi raportissa kuvataan yhtiön

toiminnan myönteisiä ympäristövaikutuksia, mm. energiansäästöön ja sähkön taloudelliseen ja tehokkaaseen käyttöön liittyvää neuvonta- ja tiedotustyötä. Ympäristöraportin voi tilata puhelimitse numerosta (08) 61 511 tai sähköpostitse osoitteesta info@kainuunsahko.fi

Kainuun Sähkö raportoi vuosittain toimialajärjestölle kauppa- ja teollisuusministeriön ja energia-alan järjestöjen allekirjoittamaan energiansäästösopimukseen liittyvistä toimenpiteistään. Yhtiö liittyi sopimuksen piiriin ensimmäisten energiayhtiöiden joukossa vuonna 1997. Sopimukseen liittynyt yritys sitoutuu katselmoimaan ja analysoimaan energiankulutustaan sekä laatimaan suunnitelman energiankäytön tehostamiseksi.

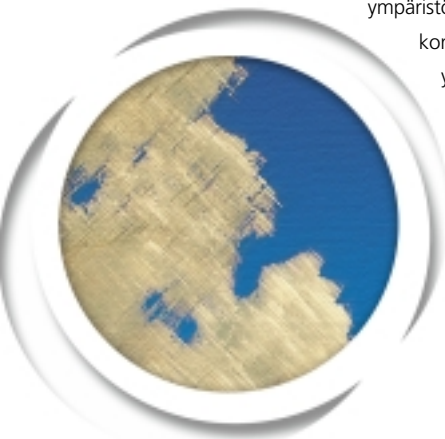
MERKITTÄVIMMÄT YMPÄRISTÖHANKKEET VUONNA 2000

Ympäristöjärjestelmän sertifioinnin lisäksi vuonna 2000 toteutettiin tai käynnistettiin useita muita merkittäviä ympäristöhankkeita. Kokonaisuudessaan eri liiketoimintojen vuodelle 2000 asettamien ympäristötavoitteiden toteutuminen ja mahdolliset jatko-toimenpiteet on selostettu ympäristöraportissa.

Vanhan vesivoiman ympäristövaikutusten inventointi

Suomen Luonnonsuojeluliiton Norppa suosittelieekoenergiaa –merkin uusittuihin kriteereihin liittyen inventoitiin Kajaaninjoen kolmen vesivoimalaitoksen ja Ristijärven Pyhännänkosken vesivoimalaitoksen ympäristövaikutukset. Inventoinnin seurauksena Nuasjärvellä toteutetaan lähivuosina linnustoseelvitys, sillä selvityksen mukaan on mahdollista, että Kajaaninjoen yläpuolisen vesistön pinnan vääränlainen sääntely voi haitata lintujen pesintää.

Iso-Pyhäntäjärven osalta inventoinnin yhteydessä havaittiin, ettei säännöstelyn vaikutuksista vesistöön ole olemassa perustutkimusta, jonka ohjaamana säännöstelyä voitaisiin kehittää. Tästä syystä käynnistettiin

loppuvuodesta 2000 Iso-Pyhäntäjärven säännöstelyn kehittämishanke yhteistyössä Kainuun ympäristökeskuksen kanssa. Hankkeen tavoitteena on selvittää erilaisia säännöstelyvaihtoehtoja, joissa pyritään yhdistämään säännösteltävän vesistön ekologiset, virkistyskäytölliset sekä voimataloudelliset näkökulmat.

Kivesvaaran tuulivoimalahankkeen valmistelu ja ympäristövaikutusten analysointi

Paltamon Kivesvaaralle suunnitellun tuulivoimalan toteuttamisedellytyksiä vietiin vuoden 2000 aikana merkittävästi eteenpäin teettämällä hankkeesta ympäristövaikutusten analyysi, pyytämällä laitevalmistajilta yksityiskohtaiset tarjoukset sekä täsmentämällä niiden perusteella tuulivoimalan teknisiä ratkaisuja ja toteuttamisen yksityiskohtia.

Ympäristövaikutusten analyysissä ei noussut esille sellaisia hankkeeseen liittyviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka estäisivät tuulivoimalan rakentamisen. Syksyllä 2000 kauppaja- ja teollisuusministeriöltä saatu ennakkotieto hankkeelle odotettavissa olevasta valtion rahoitustuesta osoittautui kuitenkin huomattavasti tavoiteltua pienemmäksi, mistä syystä investointiin liittyvä taloudellinen riski katsottiin nykyisessä markkinatilanteessa liian suureksi. Lisäksi alueen todellisiin tuuliolosuhteisiin sisältyy tuulimittauksista huolimatta epävarmuustekijöitä, koska Kivesvaara on uudentyypinen, Sisä-Suomen vaara-alueella sijaitseva tuulivoimalan sijaintipaikka.

Suunnitellusta rakentamisaikataulusta luopuminen ei kuitenkaan merkitse hankkeen lopullista hautaamista. Kainuun Sähkö on tehnyt Paltamon kunnan kanssa sopimuksen siitä, että Kivesvaaran maa-alue on vuokrattavissa tuulivoimatuotantoon viiden vuoden kuluessa. Näin toteutusta on mahdollista jatkaa, mikäli valtionavun määrässä ja kohdistamisessa tapahtuu muutoksia tai tekniikan kehittyminen alentaa tuulivoiman tuotantokustannuksia siinä määrin, että investointi on kannattava pienemmälläkin rahoitustuella. Myös vihreän sähkön markkinoiden kehittyminen tulevaisuudessa voi tehdä Kivesvaaran tuuliolosuhteisiin rakennettavasta tuulivoimalasta taloudellisesti mahdollisen.

Vanhon kyllästämoalueiden kartoittaminen ja maaperän puhdistustoimien suunnittelu

Kainuun Sähkö on selvittänyt viime vuosina vanhojen, käytöstä poistettujen kyllästämoalueiden maaperän tilaa sekä pyrkinyt kartoittamaan sellaisia sähköpölyväiden kyllästämiseen käytettyjä alueita, joista ei ole olemassa kirjallista tietoa. Vuonna 2000 muistitiedon keräämiseksi haastateltiin noin 60:tä yhtiön vanhaa työntekijää.

Vanhoja kyllästämoalueita on paikallistettu kolme: Konapan alue Sotkamossa, Saarisen alue Paltamossa ja Sylväjän alue Kuhmossa.

Kaikkien kyllästämöalueiden maaperä tutkittiin vuonna 2000 ja vuoden lopussa saatiin lupa Saarisen alueen saastuneen maa-aineksen vaihtamiseen. Maansiirtotyöt tehdään vuonna 2001 ja suunnitelmien mukaan kaikki tutkimuksissa saastuneiksi todetut maa-alueet puhdistetaan vuoden 2003 loppuun mennessä. Maaperätutkimukset ja toimenpidesuunnittelu on tehty yhteistyössä Kainuun ympäristökeskuksen kanssa.

Ekologisen rakentamisen näyttelykohde Kajaanin asuntomessuilla 2001

Kainuun Sähkö rakentaa Kajaanissa kesällä 2001 pidettäville asuntomessuille pientalon, jonka suunnittelua ja toteutusta ohjaa keskeisesti ympäristönäkökulma. Ekokoti-näyttelykohteen ja hankkeeseen liittyvän viestinnän yhteydessä tuodaan esille mm. matalaenergia-rakentamista, ekologisesti kestävää rakentamista, energiankäyttöä asumisen elinkaaritarkastelussa sekä erilaisia ratkaisuja kodin energiansäästöön. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.kainuunsahko.fi/ekokoti.

Tutkimus puupellettien käytön lisäämismahdollisuuksista

Kainuun Sähkö Oyj:n Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun energiatekniikan osastolla teettämä diplomityö ”Puupellettien soveltuvuus energiantuotantoon” valmistui alkuvuodesta 2000. Tutkimuksessa selvitettiin puuenergian käytön lisäämismahdollisuuksia Suomessa tarkastelemalla puupellettien teknistä ja taloudellista soveltuvuutta energiantuotannossa. Uusiutuvaksi energialähteeksi luettavat pelletit ovat ympäristön kannalta hyvä vaihtoehto moneen muuhun energialähteeseen verrattuna. Ne ovat ekosysteemissä nopeakiertoista hiiltä eivätkä siten lisää hiilidioksidin nettopäästöjä.

Diplomityöhön liittyen tehtiin markkinatutkimus puupellettien kysyntänäkymistä kiinteistöjen lämmityksessä. Tulosten mukaan noin neljännes sekä nykyisistä öljylämmittäjistä että uudisrakentajista on kiinnostunut pellettilämmityksestä, mikäli polttoaineen saatavuus turvataan. Markkinatutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluna 1 250 kotitaloudelle ja 1 000 yritykselle ja sen osarahoittajana toimi kauppa- ja teollisuusministeriön energiaosasto.

YMPÄRISTÖPOLITIikka

Edistämme toiminnassamme kestäväää kehitystä

- *pitämällä ympäristövastuuta luonnollisena osana henkilöstömme päivittäistä toimintaa,*
- *tuntemalla toimintamme keskeiset ympäristö näkökohdat ja ympäristövaikutukset,*
- *sitoutumalla jatkuvasti parantamaan toimintaamme ja vähentämään toimintamme haitallisia ympäristövaikutuksia,*
- *pitämällä ympäristöön liittyviä lakeja ja määräyksiä vähimmäisvaatimuksina, seuraamalla niissä tapahtuvia muutoksia sekä tiedostamalla muutosten vaikutukset toimintaamme,*
- *kertomalla aktiivisesti toimintamme ympäristö vaikutuksista ja olemalla valmiit käymään avointa keskustelua ympäristöasioidemme hallintaan liittyvistä asioista sidosryhmiemme kanssa,*
- *opastamalla asiakkaitamme aktiivisesti tehokkaseen ja säästävään energiankäyttöön,*
- *vaikuttamalla sidosryhmiemme toimintaan siten, että ympäristökysymysten painoarvo päätöksenteossa kasvaa,*
- *määrittämällä ympäristöpolitiikkamme toteuttamiselle päämäärät sekä niistä johdetut ympäristötavoitteet, jotka päivitetään vuosittain ja joiden seurannasta vastaa konsernin johtajisto.*

YMPÄRISTÖPÄÄMÄÄRÄT

- *Rakennamme ympäristöasioiden hallinta järjestelmän systematisoimaan toimintamme kehittämistä ympäristöasioissa.*
- *Lisäämme henkilöstömme ympäristöosaamista ja myönteistä asennoitumista ympäristöasioihin koulutuksen ja sisäisen viestinnän kautta.*
- *Käytämme luonnonvaroja säästäviä työmenetelmiä ja toimintatapoja.*
- *Vältämme hävikkää ja vähennämme jätteiden ja päästöjen syntyä.*
- *Edistämme kierrätystä ja jätteiden hyötykäyttöä.*
- *Vaikutamme sähkömarkkinoiden kehittämiseen siten, että ympäristöä vähemmän kuormittavien tuotantotapojen osuuden lisääminen tuotannostamme on kannattavaa myös taloudellisesti.*
- *Valitsemme raaka-aineiden, koneiden, laitteiden ja palvelujen toimittajaksi yrityksiä, joiden toiminta tukee ympäristöpäämääriämme ja -tavoitteidemme toteutumista.*
- *Tuemme sidosryhmiemme ympäristön- ja energian säästöön liittyvää toimintaa ja pyrimme aktiivisesti löytämään mahdollisuuksia yhteistyöhön.*

Henkilöstö ja toiminnan kehittäminen

Konserniyhtiöissä vuodesta 1998 lähtien rakennettu toiminnan suunnittelu-, kehittämis- ja johtamisjärjestelmä saatiin merkittävään välivaiheeseen toukokuussa 2000, kun SFS-Sertifiointi Oy totesi järjestelmän sisältämien osajärjestelmien täyttävän kansainvälisten standardien vaatimukset seuraavasti: laatujärjestelmä (ISO 9001), ympäristöjärjestelmä (ISO 14001) ja työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä (BS 8800). Kainuun Sähkö on energiatoimialalla ensimmäinen ja toimialan ulkopuolellakin ensimmäisten joukossa oleva yritys, joka on rakentanut ja sertifioinut kaikki kolme järjestelmää samanaikaisesti. Lisäksi myönnettyt sertifikaatit ovat kattaneet alusta lähtien konsernin kaikki liiketoimintalueet ja myös näihin liittyvät sisäiset palvelut.

Toimintajärjestelmässä laatu-, ympäristö- sekä työterveys- ja työturvallisuusasiat nivelyvät luontevaksi osaksi konsernin yleistä suunnittelu- ja seurantajärjestelmää, mikä tehostaa ja systematisoi jatkuvaan parantamiseen perustuvaa kehittämistyötä. Järjestelmä on toteutettu kaikilta osin sisäiseen tietoverkkoon internet-tekniikkaa hyödyntäen. Ajantasainen ja koko henkilöstön käytettävissä oleva ratkaisu parantaa tiedonkulkua ja lisää merkittävästi järjestelmän toimivuutta ohjausvälineenä.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Yhtiössä on panostettu sähkölaitosajentajien ammatilliseen jatko- ja täydennyskoulutukseen euronormien mukaisten ammattitutkintojen suorittamiseksi jo runsaan viiden vuoden ajan. Vuonna 2000 kymmenen jo aikaisemmin sähkölaitosyliasantajan erikoisammattitutkinnon hankkinutta johtoasentajaa suoritti jatkotutkintona mestaritutkinnon. Syksyllä 1999 käynnistetty nuorten johtoasentajien oppisopimuskoulutus päättyi kesällä 2000.

Koko johtoasentajakunnan koulutuksessa painotettiin työturvallisuusasioita läheltä piti –tapauksen ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi. Vuoden aikana järjestettiin mm. moottorisahan käsittelyyn, turvalliseen puunkaatotekniikkaan ja pylvästä laskeutumiseen liittyvää koulutusta. Lisäksi turvallisuusosaamista lisättiin tulityökoulutuksella.

Toimihenkilöiden ammatillisen osaamisen kehittämisessä siirryttiin aikaisempaa systemaattisemmin pitkäkestoisten koulutusohjelmien suorittamiseen. Se tarjoaa koulutusmuotona kurssitoimintaa paremmat edellytykset yhdistää opiskelu työssä oppimiseen.

Toimintajärjestelmän sisäiseksi auditoiduksi koulutettiin kymmenkunta henkilöä. Vuosittain suoritettavassa auditoinnissa kiinnitetään huomiota mm. sertifioitujen järjestelmien ja niiden sisältämien ohjeiden tuntemiseen ja noudattamiseen, ilmenneiden poikkeamien korjaustoimenpiteisiin sekä ohjeistuksen tarkoituksenmukaisuuteen.

Edellisenä vuonna käynnistetyt ruotsin ja englannin kielikurssit jatkuivat kevätkauden ja niille osallistui noin viidesosa henkilöstöstä. Lisäksi kaikille asiakaspalvelutehtävissä työskenteleville henkilöille järjestettiin koulutusta aggressiivisen asiakkaan kohtaamiseen. Koko henkilöstö osallistui puolen päivän mittaiselle Tervettä elämää ja elämän hallintaa -tietoisuun, jonka aiheina olivat ihmisen fyysinen ja psyykinen hyvinvointi.

TYÖTYTYVÄISYYS

Marraskuussa 2000 tehtiin henkilöstön työtyytyväisyyttä kartoittava seurantatutkimus. Edellinen mittaus tehtiin syksyllä 1998. Tutkimuksessa selvitetään mm. henkilöstön motivaatiotasoa, organisaation ja ryhmätyöskentelyn toimivuutta, työn laatuun, työolosuhteisiin ja kannustamiseen liittyviä tekijöitä, tiedonkulkua sekä esimiestoimintaa. Mittaukseen osallistui koko konsernin henkilöstö ja kokonaistuloksen lisäksi vastaukset on käsitelty liiketoimintayksiköittäin ja työryhmittäin. Tytäryhtiö Kajaanin Lämpö Oy:ssä mittaus tehtiin ensimmäistä kertaa.

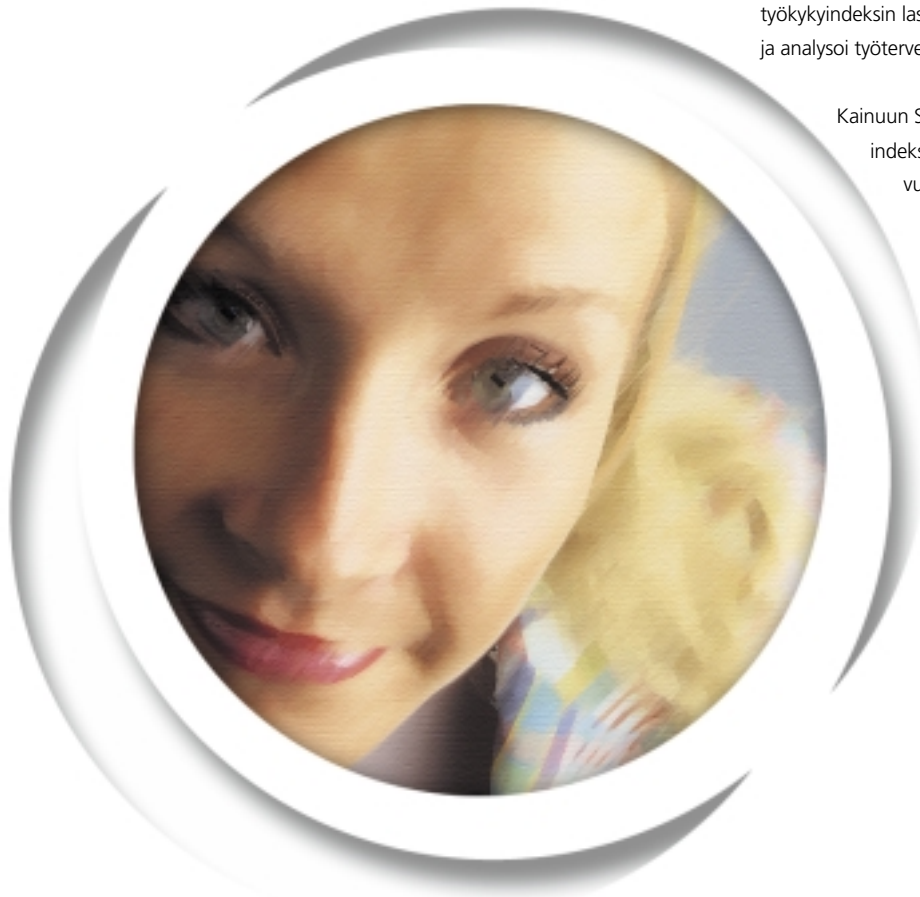
Mittaustuloksista laskettu koko konsernin henkilöstöä koskeva työtyytyväisyysindeksi oli parantunut jonkin verran edellisen mittauksen ajankohdasta, ja kehitys on ollut positiivista lähes kaikilla tutkimuksen osa-alueilla. Selvä myönteinen kehitys oli havaittavissa mm. esimiestoiminnassa ja työryhmätyöskentelyssä. Jonkin verran on kohonnut myös henkilöstön jo edellisessä mittauksessa korkeana ilmennyt motivaatiotaso.

TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA

Työkykyä ylläpitävää toimintaa toteutetaan vuosisuunnittelun yhteydessä päivitettävän toimintaohjelman mukaisesti, joka on osa laajempaa työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmää. Toimintaohjelma sisältää suunnitelman työkykyä edistävästä toimenpiteistä sekä menettelytavat työkyvyn mittaamiseksi.

Henkilöstön työkykymittaus toteutettiin joulukuussa 2000. Kyselyssä jokainen työntekijä arvioi omaa työkykyään ja otti kantaa työnsä fyysisiin ja henkisiin vaatimuksiin, omaan terveydentilaansa ja voimavaroihinsa. Mittausmenetelmänä käytettiin Työterveyslaitoksen kehittämää tutkimusmallia ja siihen liittyvää työkykyindeksin laskentaperiaatetta. Vastaukset käsiteltiin ja analysoi työterveyshuollon henkilökunta.

Kainuun Sähkö Oyj:n henkilöstön työkykyindeksi vuonna 2000 oli hieman alempi kuin vuonna 1997, jolloin mittaus edellisen kerran suoritettiin. Henkilöstöstä 7 % koki työkykynsä huonoksi, 18 % kohtalaiseksi ja loput 75 % hyväksi tai erinomaiseksi. Myös tytäryhtiö Kajaanin Lämpö Oy:n henkilöstön työkykyindeksi laski vähän edellisestä mittauksesta. Työkykynsä koki huonoksi 5 % henkilöstöstä, kohtalaiseksi 33 % ja hyväksi tai erinomaiseksi 62 %. Jossain määrin indeksilukujen laskua selittää henkilöstön ikääntyminen.

Vuonna 2000 kaikissa keskustoimipaikan työpisteissä suoritettiin ergonomiamittaukset yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Henkilöstön työssä jaksamisen edistämiseksi on tarjottu mahdollisuuksia joustaviin työaikajärjestelyihin, kuten vuorotteluvapaaseen, osa-aikaeläkkeeseen sekä lomarahojen ja tulospalkkion pitämiseen vapaana.

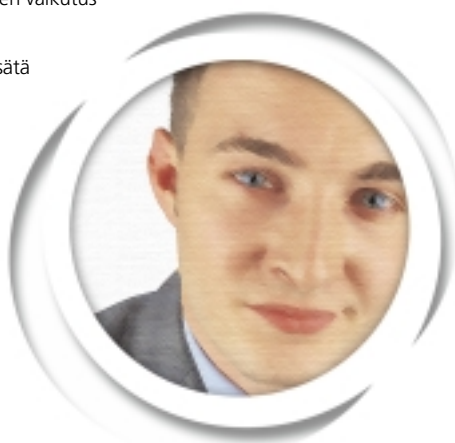
Henkilöstön omaehtoista liikuntaa ja kunnon ylläpitämistä tuettiin aikaisempien vuosien tapaan vuokraamalla henkilökunnan käyttöön salivuoroja ja muita kuntoilutiloja sekä tukemalla osallistumista erilaisiin liikuntatapahtumiin.

PALKKAUS- JA PALKKIOJÄRJESTELMÄT

Tulos- ja tavoitehakuisen yrityskulttuurin edistämiseksi konserniyhtiöissä on kehitetty tulospalkkiojärjestelmää vuodesta 1995 lähtien. Eri vuosina tulospalkkion maksaminen on sidottu osin erityyppiseen mittaristoon. Tarkoituksena on ollut hankkia kokemuksia erilaisten tulospalkkioperusteiden toimivuudesta niiden kannustavuuden ja ohjausvaikutuksen kannalta.

Vuosien 1999 ja 2000 osalta henkilöstön tulospalkkaus sidottiin toimintajärjestelmän sisältämien ympäristö-, laatu- sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmien sertifiointiin toukokuuhun 2000 mennessä. Tavoite saavutettiin asetetussa aikataulussa ja henkilöstölle maksettu tulospalkkio vastasi yhden kuukauden palkkasummaa.

Tulospalkkiojärjestelmän kehittämistyötä vietiin vuoden 2000 aikana eteenpäin laatimalla mittaristoa, jossa tulospalkkion maksuperusteissa yhdistetään työryhmien toiminnalliset tavoitteet ja niiden vaikutus liiketoiminnan taloudelliseen tulokseen. Tarkoituksena on lisätä tulospalkkiojärjestelmän ohjausvaikutusta henkilöstön päivittäisessä työssä ja tavoitteiden priorisoinnissa siten, että tulospalkkion maksu on sidoksissa toiminnan kannattavuuden parantumiseen.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Vuonna 2000 konsernin koko henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä muunnettuna kokopäivätoimiseksi oli 207 (199), mikä on 4,0 % edellistä vuotta enemmän. Henkilöstömäärän lisäys johtui vuonna 1999 tehdyistä rekrytoinneista, johtoasentajien oppisopimuskoulutuksesta sekä määräaikaisen henkilöstön käytöstä kehitysprojekteihin. Henkilöstökulut kasvoivat 9,1 %. Tästä noin puolet johtui henkilöstölle maksetusta tulospalkkiosta.

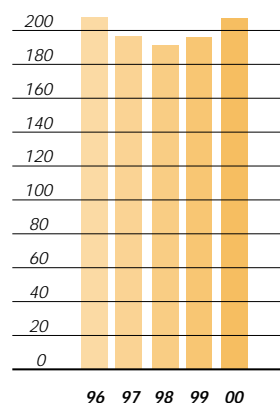
Sähkömarkkinalain mukaisesti eriytetyille liiketoimintaluille konsernin henkilöstö jakaantui seuraavasti: sähkökauppa 26 henkilöä, verkkotoiminta 143 henkilöä, kaukolämpö 22 henkilöä ja muu liiketoiminta 16 henkilöä.

Vuoden 2000 päättyessä konsernin palveluksessa oli vakinaisesti kokopäivätoimisia henkilöitä 175 (177) ja osa-aikaisia 8 (8).

HENKILÖSTÖRAPORTOINTI

Viimeisen kahden vuoden ajan konsernissa on kehitetty henkilöstöraportointia, jotta henkilöstöön ja henkilöstöresurssien käyttöön liittyviä asioita sekä tehtyjen toimenpiteiden vaikutusta voitaisiin kuvata ja seurata systemaattisemmin. Lisäksi raportoinnin yhteydessä kerättävät tiedot auttavat hahmottamaan sellaisia henkilöstöön liittyviä kehitystrendejä, joilla on merkitystä henkilöstöjohtamisen kehittämisen ja painopistealueita valittaessa.

Henkilöstö keskimäärin

Henkilöstökulujen rakenne

Henkilöstökuluiksi raportoinnissa katsotaan henkilöstön rasittumiseen, kehittämiseen ja uusiutumiseen liittyvät kulut sekä työssäolokulut.

Rasittumiskuluilla kuvataan sairauksista, tapaturmista ja työkyvyttömyydestä johtuvia kustannuksia. Voimakkaista työpaineista huolimatta rasittumiskulujen suhteellinen osuus on neljässä vuodessa pienentynyt lähes kahdella prosenttiyksiköllä.

Henkilöstön kehittämiskulut muodostuvat kustannuksista, joilla pyritään parantamaan henkilöstön osaamista, työturvallisuutta, henkistä ja fyysistä työkykyä sekä edistämään työssä viihtymistä ja työssä jaksamista. Kehittämiskuluihin on panostettu voimakkaasti ja niiden suhteellinen osuus on lähes kaksinkertaistunut neljän viime vuoden aikana.

Uusiutumiskuluja ovat kulut, joilla henkilöstölle taataan riittävä lepo ja toisaalta hankitaan uutta henkilöstöä. Uusiutumiskulujen osuus on pysynyt varsin tasaisena.

Työssäolokulut ovat kuluja, jotka aiheutuvat työtehtävien suorittamisesta. Myös mahdolliset tulospalkkiot kuuluvat

HENKILÖSTÖKULUT

	1997	1998	1999	(%) 2000
Työssäolokulut	78,1	77,3	74,4	76,5
Uusiutumiskulut	12,0	12,6	11,8	12,6
Kehittämiskulut	3,5	4,3	9,3	6,1
Rasituskulut	6,5	5,8	4,6	4,8
Yhteensä (milj. mk)	40,5	41,2	49,0	50,6

tähän kuluryhmään. Työssäolokulujen suhteellinen osuus on neljän viime vuoden aikana pienentynyt lievästi.

Kaikkiaan henkilöstökulut ovat lisääntyneet neljän viime vuoden aikana noin 10,1 miljoonalla markalla. Henkilöstöraportoinnissa ilmoitetut henkilöstökulut eivät vastaa tuloslaskelman henkilöstökuluja.

Työaika ja poissaolot

Työajan ja poissaolojen välisessä tarkastelussa käytettävissä oleva työtuntien bruttomäärä jaetaan toisaalta työssäolotunteihin ja toisaalta poissaolotunteihin, joita ovat vuosilomat, työajan lyhennys, sairauden ja tapaturmien aiheuttamat poissaolot sekä muut poissaolot, joihin luetaan mm. koulutukseen käytetyt työtunnit sekä erilaiset vapaaksi vaihdetut työkorvaukset.

Vuonna 2000 henkilöstön työtuntien bruttomäärä oli noin 419 000 tuntia (409 000). Työssäolotuntien osuus bruttomäärästä laski edellisestä vuodesta noin kaksi prosenttiyksikköä ja oli 80 %. Synnä olivat sairaspöissaolojen ja muiden poissaolojen kasvu. Tuntipalkkaisilla sairaspöissaoloprosentti oli 7,3 % ja kuukausipalkkaisilla 1,5 %. Muiden poissaolojen suhteellista osuutta lisäsivät vuonna 2000 tulospalkkion pitäminen vapaana sekä panostus koulutukseen.

Ylitöiden osuus työtuntien bruttomäärästä oli 2,9 %, mikä 0,5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna, jolloin ylityötä tehtiin huomattavan paljon uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönoton, kaukokäyttöjärjestelmän uudistamisen sekä vuosituhanen vaihtumiseen liittyvien töiden vuoksi.

TYÖAIKA JA POISSAOLOT	(%)			
	1997	1998	1999	2000
Työssäolotunnit	82,6	82,3	82,1	80,0
Vuosilomat	8,6	9,0	8,7	8,8
Työajan lyhennys	3,7	3,7	3,8	3,7
Sairaspoissaolot	3,5	2,7	3,0	4,2
Tapaturmat	0,2	0,4	0,3	0,1
Muut poissaolot	1,3	1,8	2,2	3,2
Yhteensä (1000 h)	399	389	409	419
Ylityöt (%)	1,8	2,2	3,4	2,9

HENKILÖSTÖN EDUSTUS

Henkilöstön edustus on toteutettu konsernissa johtoryhmissä. Kussakin johtoryhmässä on henkilöstön keskuudestaan kalenterivuodeksi valitsema edustaja.

Henkilöstön edustajat johtoryhmissä olivat:

Konsernin johtoryhmä	Ulla Kirkkopelto
Liiketoimintojen johtoryhmät:	
Sähkön myynti	Ulla Kirkkopelto
Tuotantoresurssit	Mikko Leinonen
Sähkön siirto	Mikko Leinonen
Rakentaminen ja kunnossapito	Raimo Leinonen
Konsernipalvelut	Liisa Kälkäinen
Kajaanin Lämpö Oy:n johtoryhmä	Seppo Kopsa Kari Leskinen

Henkilöstöryhmien edustajina toimivat vuonna 2000:

Kainuun Sähkö Oyj
Lauri Järvinen, sähköalan työntekijät
Sirpa Kela, teollisuustoimihenkilöt
Ulla Kirkkopelto, ylemmät toimihenkilöt
Markku Tervo, tekniset toimihenkilöt

Kajaanin Lämpö Oy
Seppo Kopsa, kaukolämpöalan työntekijät
Kari Leskinen, tekniset toimihenkilöt

NÄKYMIÄ VUODELLE 2001

Viime vuosien heikko tuloskehitys on lisännyt paineita henkilöstökustannusten vähentämiseen. Vuoden 2001 aikana eläkkeelle on siirtymässä puolenkymmentä henkilöä, mutta tästä huolimatta vuoden 2000 lopussa päätyneitä määräaikaista työsopimuksia ei jatkettu ja yhtä lukuun ottamatta myös kaikkien oppisopimus-koulutuksessa olleiden johtoasentajien työsuhde päättyi. Tavoitteena on kuitenkin palkata valtaosa oppisopimus-koulutetuista vakituiseen työsuhteeseen keväällä 2001, koska lähivuosina eläkkeelle on siirtymässä huomattavan paljon asentajia.

Teknisten toimihenkilöiden ja teollisuustoimihenkilöiden palkkausjärjestelmät yhtenäistetään lokakuun alussa 2001. Uudistus liittyy neljän aiemmin erillisen toimihenkilöjärjestön yhdistymiseen Toimihenkilöunioniksi toukokuussa 2001. Uusi palkkausjärjestelmä perustuu toimenkuvien pisteytykseen ja henkilökohtaisen palkanosan määritteleviin kriteereihin. Teollisuus-toimihenkilöillä vastaaventyypinen tehtävien luokitukseen perustuva palkkausjärjestelmä on ollut käytössä jo lokakuusta 1998 lähtien.

Hallituksen toimintakertomus

KONSERNIRAKENNE

Kainuun Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Kainuun Sähkö Oyj sekä tytäryhtiöt Kajaanin Lämpö Oy ja Ekosähkö Oy.

Tilinpäätöksessä emoyhtiön toiminta on käsitelty sähkömarkkinalain eriyttämisperiaatteiden mukaisesti. Sähkökauppa sisältää varsinaisen sähkön myynnin lisäksi tuotantoresurssit eli vähäiseksi katsottavan oman tuotannon sekä yhtiön omistamat ja vuokraamat voimantuotanto-osuudet ja sähkön oston. Verkko toiminta sisältää sähkön siirron sekä verkostojen rakentamisen ja kunnossapidon omien verkostojen osalta. Muu liiketoiminta muodostuu lähinnä konsernin ulkopuolisille asiakkaille tehdyistä sähkö- ja televerkkojen rakentamis- ja kunnossapitopalveluista.

Kajaanin Lämpö Oy harjoittaa kaukolämpötoimintaa, ja Ekosähkö Oy toimii vihreän sähkön markkinoilla.

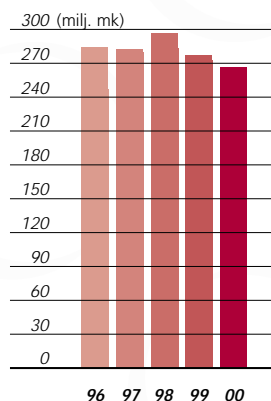
Konsernin hallinnassa on huomattava määrä omia ja vuokrattuja voimantuotanto-osuuksia, joista merkittävin on Kajaanin kaupungilta pitkäaikaisella sopimuksella vuokrattu 50 %:n osuus Kainuun Voima Oy:n voimantuotannosta.

TULOS JA LIIKEVAIHTO

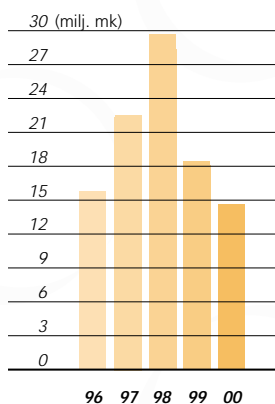
Konsernin voitto oli vuonna 2000 selvästi edellistä vuotta pienempi. Tulos heikkeni erityisesti sähkökaupassa. Lisäksi tulosta pienensivät leudosta vuodesta johtunut lämmitysenergian käytön väheneminen sekä resurssien vahvistamisesta ja kehitysprojekteista aiheutunut tilapäinen kustannusten kasvu.

Liikevoitto oli 12,4 miljoonaa markkaa (edellisenä vuonna 17,0 milj. mk), mikä oli 4,6 % liikevaihdosta (6,1). Voitto ennen veroja oli 14,4 miljoonaa markkaa (18,9) ja sijoitetun pääoman tuotto 3,6 % (4,8).

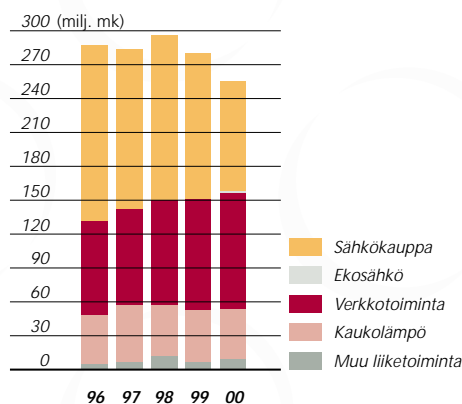
Liikevaihto

Voitto ennen veroja

Liikevaihto liiketoiminnoittain

Konsernin liikevaihto laski edellisestä vuodesta 4,3 % ja oli 267,4 miljoonaa markkaa. Liikevaihto pieneni, koska myydyin sähkön keskihinta painui selvästi alaspäin.

Vuosi 2000 oli poikkeuksellisen lämmin. Lämpötilariippuvan energian käyttöä kuvaava lämmitystarveluku oli Kainuussa 8,4 % pienempi kuin vuonna 1999 ja peräti 13,8 % tilastollista normaalivuotta pienempi.

LIIKETOIMINNAT

Konsernin liikevaihto ja liikevoitto liiketoiminnoittain (milj. mk)

	2000		1999	
	liikevaihto	liikevoitto	liikevaihto	liikevoitto
Sähkökauppa	117,1	- 14,1	131,6	7,7
Ekosähkö	0,9	- 0,6		
Verkkotoiminta	104,5	22,1	101,8	20,6
Kaukolämpö	45,5	4,6	46,0	2,8
Muu liiketoiminta	7,7	0,5	6,8	1,5
Liiketoimintojen välinen	- 9,3	- 0,1	- 6,7	- 0,1
Yhteensä	267,4	12,4	279,5	17,0

Sähkökauppa

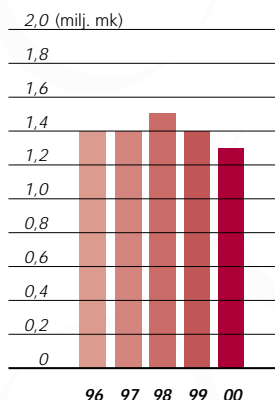
Vuonna 2000 sähkön markkinahinta oli Pohjoismaissa erittäin alhaisella tasolla. Sähkökaupan liikevaihto oli 117,1 miljoonaa markkaa (131,6) ja liiketappio 14,1 miljoonaa markkaa (- 7,7). Sähköä myytiin yhteensä 1 027 GWh (+ 0,2 %).

Vuoden lopussa Kainuun Sähkö myi sähköä oman jakeluverkon lisäksi 84 (79) muun jakeluverkon alueella ja vastaavasti yhtiön jakeluverkon alueella toimi vuoden lopussa 36 (29) muuta sähkönmyyjää. Vuonna 2000 markkinaosuus oman jakeluverkon alueella käytetystä sähköstä oli 85,3 % (88,5).

Sähkökauppa oli tappiollista ja tulos heikkeni selvästi edellisestä vuodesta. Merkittävin toiminnan tappiollisuuteen vaikuttanut syy liittyy Kainuun Sähkön pitkäaikaisiin hankintasitoumuksiin: Kainuun Voima Oy:n tuotanto on vuokrattu Kajaanin kaupungilta vuoteen 2043 saakka ja ostosopimus Fortumin kanssa päättyi syksyllä 2005. Näihin sitoumuksiin perustuva sähkön-hankinta oli vuonna 2000 yhteensä noin 440 GWh ja hankitun sähkön keskihinta huomattavasti markkinahintaa korkeampi eli 14,2 p/kWh. Hankintaa uudelleen järjestelemällä sähkön oston keskihintaa saatiin alennettua 10 %, mutta samanaikaisesti myydyin sähkön keskihinta laski ankaran kilpailun seurauksena lähes 17 %.

Sähkökaupan tappiota kasvatti Nord Pool –sähköpörssin aluehintojen poikkeuksellisen suurista eroista johtunut hintasuojauksen epäonnistuminen. Sähkön tarpeesta noin puolet hankittiin Nord Poolin spot-markkinoilta. Rajajohtojen siirtokapasiteettiongelmien vuoksi spot-hinta Suomen hinta-alueella nousi erityisesti kesällä ja alkusyksyllä selvästi korkeammaksi kuin systeemihinta, jota piti alhaalla lähinnä Norjan poikkeuksellisen runsas vesitilanne. Yhtiön riskienhallintapolitiikan mukaisesti hintariskeiltä suojauduttiin Nord Poolin vakiotuotteilla.

Liikevaihto/ henkilö

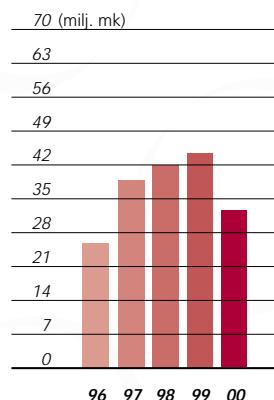
Hinta-alueuojaukseen tarkoitetut johdannaistuotteet tulivat markkinoille vasta marraskuussa 2000. Suomen aluehinnan ja systeemi-hinnan merkittävän eron vuoksi hintasuojaus ei toiminut suunnitellulla tavalla, mistä aiheutui Sähkökauppa-liiketoiminnalle huomattavat lisäkustannukset.

Nord Poolin spot-hinnat (p/kWh)	2000	1999	muutos -%
Suomen aluehinta	8,85	8,12	+ 9,1
Systeemi-hinta	7,58	8,00	-5,3

Sähkön hankinta yhtiön käytössä olevista vesivoimalaitososuuksista kasvoi hyvän vesitilanteen vuoksi 26 % edellisestä vuodesta ja oli yhteensä 100 GWh. Myös hankinta Kainuun Voiman höyryvoimalaitokselta lisääntyi merkittävästi (+ 67 %) edellisestä vuodesta, kun voimalaitoksella päästiin normaali tuotantoon vuonna 1999 toteutetun ja ennakoitua pitempään kestäneen huoltoseisokin jälkeen.

Yhtiö ei toteuta Paltamon Kivesvaaran tuulivoima-hanketta suunnitellussa aikataulussa. Valtion rahoitustuki jäi selvästi tavoiteltua pienemmäksi eikä alueen tuulioolosuhteiden riittävydestä saatu varmuutta. Näistä syistä investointiin liittyvä taloudellinen riski katsottiin liian suureksi nykyisessä markkinatilanteessa, jossa ylikapasiteetti on pitänyt hintatason erittäin alhaisena.

Investoinnit

Ekosähkö

Ekosähkön myynti siirrettiin kesällä 2000 tytäryhtiö Ekosähkö Oy:öön. Ensimmäisen puolivuotiskauden aikana yhtiön liikevaihto oli 0,9 miljoonaa markkaa ja liiketappio käynnistysvaiheen voimakkaista markkinointipanostuksista johtuen 0,6 miljoonaa markkaa. Tilinpäätöksessä Ekosähkö Oy sai konserniavustusta 0,5 miljoonaa markkaa.

Ekosähkön myynti kasvoi 25 % edellisestä vuodesta ja oli koko vuoden 2000 aikana yhteensä 7,3 GWh.

Kainuun Sähkö Oyj omistaa Ekosähkö Oy:n koko osakekannan.

Verkkotoiminta

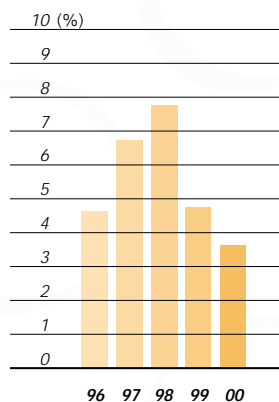
Verkkotoiminnan liikevaihto oli 104,5 miljoonaa markkaa (101,8) ja liikevoitto 22,1 miljoonaa markkaa (20,6). Verkko-toiminnan sijoitetun pääoman tuotto oli 6,3 % (6,6).

Sähköä siirrettiin yhtiön jakeluverkkoon liittyneille asiakkaille yhteensä 669 GWh (- 0,2 %) ja alueverkkoon liittyneille asiakkaille 71 GWh (+ 4,6 %). Molemmat em. energiamäärät sisältävät verkostohäviöt. Vuoden lopussa jakeluverkon piirissä oli yhteensä 52 013 sähkökäyttö-paikkaa (+ 581). Uusia liittymiä rakennettiin 530 kpl (+ 7,3 %).

Sähköntoimituksen kannalta kesä 2000 oli poikkeuksellisen vaikea. Myrskyjä oli useita ja ne aiheuttivat runsaasti käyttökeskeytyksiä ja ylimääräisiä kustannuksia.

Siirtohintoja nostettiin noin 3 % kesäkuun alussa 2000.

Sijoitetun pääoman tuotto

Kaukolämpö

Tytäryhtiö Kajaanin Lämpö Oy:n liikevaihto oli 45,5 miljoonaa markkaa (46,0) ja liikevoitto 4,6 miljoonaa markkaa (2,8). Yhtiön sijoitetun pääoman tuotto oli 8,2 % (5,5).

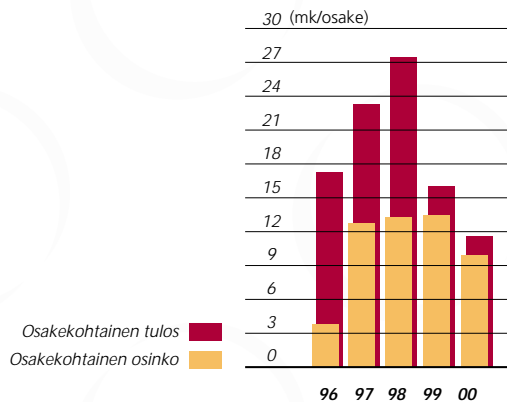
Kajaanin Lämpö myi kaukolämpöä 1 417 (+ 34 kpl) asiakkaalleen yhteensä 258 GWh (- 5,1 %).

Kaukolämmön hintaa nostettiin vuoden 2000 alussa noin 3 %. Kaukolämmön arvonlisäverollinen keskihinta oli 214 mk/MWh.

Lämpöenergiasta 99 % (84) hankittiin Kainuun Voima Oy:ltä ja omilla lämpökeskuksilla tuotettiin 1 % (5). Kainuun Voiman uusi öljykäyttöinen varakattila korvasi aiemman varalämmön oston UPM-Kymmene Oyj:ltä.

Kainuun Sähkö Oyj omistaa Kajaanin Lämpö Oy:n osakkeista 51 % ja Kajaanin kaupunki 49 %.

Osakekohtainen tulos ja osinko

Muu liiketoiminta

Muu liiketoiminta muodostuu lähinnä konsernin ulkopuolelle tehtävistä sähkö- ja televerkkojen rakennus- ja kunnossapitotöistä sekä katuvalo- ja liikennevalopalveluista. Vuonna 2000 muun liiketoiminnan liikevaihto oli 7,7 miljoonaa markkaa (6,8) ja liikevoitto 0,5 miljoonaa markkaa (1,5).

RAHOITUS JA INVESTOINNIT

Liiketoiminnan rahavirta konsernissa oli 25,5 miljoonaa markkaa (30,7). Investointien omarahoitusaste oli 121 % (94).

Konsernin investointien rahavirta oli 32,0 miljoonaa markkaa (42,6). Sähköverkkoon investoitiin 19,6 miljoonaa markkaa (13,4) ja kaukolämpöinvestoinnit olivat 2,3 miljoonaa markkaa (2,7).

Konsernin rahoituksen rahavirta oli 1,0 miljoonaa markkaa (- 3,7). Uusia liittymismaksuja saatiin 13,3 miljoonaa markkaa (9,5). Lainoja lyhennettiin 1,0 miljoonalla markalla (1,0).

Rahavarojen muutos tilikaudella oli - 5,5 miljoonaa markkaa (- 15,5).

Konsernin omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 84,5 % (80,5). Maksuvalmius on hyvä, maksuvalmiussuhde (quick ratio) oli 3,4 (2,9).

TOIMINTAJÄRJESTELMÄ

Konsernissa laadittiin vuosien 1999 ja 2000 aikana toimintajärjestelmä, jonka avulla tehostetaan ja systematisoidaan liiketoimintojen ja prosessien jatkuvaa parantamista. Järjestelmä kattaa laatuun, ympäristöön sekä työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyvät asiat. Toimintajärjestelmä sertifioitiin ISO 9001-, ISO 14001- ja BS 8800 –standardien mukaisesti toukokuussa 2000.

KAINUUN VOIMA OY

Kainuun Sähkö -konsernin käyttöön on vuokrattu pitkäaikaisella sopimuksella (vuosiksi 1994 - 2043) Kajaanin kaupungin omistama 50 %:n osuus Kainuun Voima Oy:n voimantuotantokapasiteetista. Voimayhtiö tuottaa konsernin tarpeisiin kaukolämpöä ja sähköä ja toimii omakustannusperusteisesti ns. Mankala-periaatteella, jonka mukaan muuttuvat kustannukset jaetaan energiankäytön mukaisesti ja kiinteät kustannukset omistuksen suhteessa.

Kainuun Voiman liikevaihto vuonna 2000 oli 113 miljoonaa markkaa (96) ja tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 12 miljoonaa markkaa. Voimayhtiön hallituksessa on tehty päätös kertyneen poistoeron purkamisesta vuosina 1999-2001, mikä toteutetaan alentamalla kiinteiden kustannusten veloituksia. Vuonna 2000 poistoeroa purettiin tappion verran eli 12 miljoonaa markkaa, mikä paransi Kainuun Sähkö -konsernin tulosta 6 miljoonaa markkaa. Kainuun Voiman taseen loppusumma oli 511 miljoonaa markkaa (543) ja pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä 373 miljoonaa markkaa (380). Kertynyttä poistoeroa oli Kainuun Voiman taseessa vuoden 2000 lopussa 13 miljoonaa markkaa (25). Em. luvut perustuvat Kainuun Voima Oy:n alustaviin tilinpäätöstiietoihin.

Kainuun Voima Oy:n ympäristöjärjestelmä sertifioitiin ISO 14001-standardin mukaisesti tammikuussa 2000.

OSAKKEENOMISTAJAT

Kainuun Sähkö Oyj:n omistus pohjassa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2000 aikana.

Yhtiön osakkaat, osake- ja äänimäärä sekä osuus prosentteina 23.2.2001

Kajaanin kaupunki	298 544	37,5
Grange AB (publ)	204 400	25,7
Kuhmon kaupunki	133 289	16,7
Sotkamon kunta	95 427	12,0
Suomussalmen kunta	33 120	4,2
Vaalan kunta	32 000	4,0
Yhteensä	796 780	100 %

YRITYSHALLINTO

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2000. Hallituksen kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia.

Hallituksen jäsenenä toimivat vuonna 2000:

Puheenjohtaja

Pentti Hakulinen, kaupunginjohtaja, Kajaani (1.1.1994 ->)

Varapuheenjohtaja

Erkki Airaksinen, toimitusjohtaja, Kuhmo (1.1.1991 ->)

Jäsenet

Lars Enslöf, varatoimitusjohtaja (Graninge),

Djursholm, Ruotsi (17.10.1997 ->)

Tellervo Huotari, lehtori, Kajaani (8.4.1999 ->)

Timo Korhonen, toiminnanjohtaja,

Sotkamo (23.5.1997 ->)

Eino Majava, rakennusmestari,

Kajaani (1.1.1994 ->)

Asta Tolonen, talousjohtaja,

Suomussalmi (17.10.1997 ->)

Varajäsen

Magnus Buchert, toimitusjohtaja,

(Graninge Energia Oy), Helsinki (8.4.1999 ->)

Tilintarkastus

Yhtiökokouksen valitsemana varsinaisena tilintarkastajana toimi Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young, KHT-yhteisö, vastuullisena tilintarkastajana KTM Eero Huusko, KHT.

HENKILÖSTÖ JA ORGANISAATIO

Vuoden 2000 päättyessä konsernin palveluksessa oli vakinaisesti kokopäivätoimisia henkilöitä 175 (177). Osa-aikaisten henkilöiden määrä oli 8 (8). Konsernin koko henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä muunnettuna kokopäivätoimiseksi oli vuoden aikana 207 (199) ja emoyhtiön keskimääräinen henkilömäärä oli 184 (177). Henkilöstömäärän lisäys johtui vuonna 1999 tehdyistä rekrytoinneista, johtoasentajien oppisopimus-koulutuksesta sekä määräaikaisten henkilöstön käytöstä useissa kehitysprojekteissa.

Konsernin henkilöstökulut kasvoivat 9,1 %. Tästä noin puolet johtui henkilöstölle maksetusta tulospalkkiosta, joka oli sidottu vuosina 1999-2000 laaditun toimintajärjestelmän sertifiointiin.

Vastuut on jaettu konsernissa johtajiston kesken seuraavasti:

Timo Pylvänen, 45 v, dipl.ins.

Toimitusjohtaja

Tuomo Niskanen, 42 v, KTM

Konsernipalvelut

Pekka Partanen, 47 v, ins., MKT

Sähkön myynti

Ekosähkö Oy

Paula Ala-Nojonen, 49 v, dipl.ins.

Tuotantoresurssit

Sähkön siirto

Oiva Rusanen, 53 v, ins.

Verkoston rakentaminen ja kunnossapito

Pekka Keränen, 52 v, ins., PD

Kajaanin Lämpö Oy

Johtajiston lisäksi konsernin johtoryhmän työskentelyyn osallistuivat laatu päällikkö Jorma Kemppainen, henkilöstön edustaja Ulla Kirkkopelto ja sihteeri Tuula Pasanen.

NÄKYMÄT VUODELLE 2001

Sähkökaupan volyymin odotetaan laskevan merkittävästi vuoden 2001 aikana. Toimintaan liittyvät riskit otetaan hinnoittelussa aikaisempaa tarkemmin huomioon, mikä heikentänee kilpailukykyä erityisesti suurasiakas-segmentissä. Tämän seurauksena yhtiö menetti vuoden 2001 alussa merkittävän 80 GWh:n asiakkaan, kun Kajaanin kaupungin johtama Kainuun kuntien hankintarengas päätti hintakilpailun jälkeen vaihtaa sähköntoimittajaa.

Konsernin tuloksen odotetaan paranevan vuonna 2001. Erityisesti sähkökaupan tulos parantunee, mutta jäänee edelleen tappiolliseksi pitkäaikaisten hankintasopimusten korkeiden kiinteiden kustannusten vuoksi. Sähkön markkinahinta on kääntynyt nousuun, koska sähkön käyttö Pohjoismaissa on kasvanut ja voimantuotantokapasiteettia on otettu pois käytöstä. Lisäksi lumi- ja vesivarastot ovat viime vuosia pienemmät. Myös Nord Poolin aluehintaerot jäänevät vuotta 2000 pienemmiksi ja uusien johdannaistuotteiden ansiosta niiltä voidaan suojautua aikaisempaa paremmin.

Vuoden 1999 lopussa käynnistettyä hanketta sähkö- ja televerkkojen rakennus- ja kunnossapito-yhtiön perustamiseksi valmisteltiin vuoden 2000 aikana. Yhtiön toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2001 kuluessa.

Tuloskehitykseen voivat vaikuttaa merkittävimmin ennakoidusta poikkeava pohjoismainen vesitilanne, vuoden 2001 keskilämpötila, voimantuotantolaitteiston käytettävyyden, Nord Poolin aluehintaerot sekä kilpailutilanteen kehittyminen.

HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS

Konsernin jakokelpoinen oma pääoma on 11 726 411 mk, josta Kainuun Sähkö Oyj:n osuus on 10 491 515 mk. Kainuun Sähkö Oyj:n oma pääoma koostuu tilinpäätöksen osoittamasta voitosta 5 625 455 mk sekä edellisten vuosien voittovaroista 4 866 060 mk.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 10,00 markkaa osakkeelta eli yhteensä 7 967 800,00 markkaa.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ
KUVAAVAT TUNNUSLUVUT (1 000 mk)

	1996	1997	1998	1999	2000
Liikevaihto	284 621	282 792	297 240	279 466	267 413
Liikevoitto	15 600	23 647	27 547	17 006	12 353 *)
-osuus % liikevaihdosta	5,5	8,4	9,3	6,1	4,6
Voitto ennen satunnaisia eriä	15 608	24 338	29 754	18 867	14 439 *)
-osuus % liikevaihdosta	5,5	8,6	10,0	6,8	5,4
Voitto ennen veroja	15 608	22 781	29 754	18 867	14 439 *)
-osuus % liikevaihdosta	5,5	8,1	10,0	6,8	5,4
Oman pääoman tuotto-%	3,3	5,0	5,6	3,4	2,6 *)
Sijoitetun pääoman tuotto-%	4,6	6,8	7,8	4,8	3,6 *)
Omavaraisuusaste-%	78,2	81,7	82,6	80,5	84,5
Bruttoinvestoinnit	26 366	38 035	42 012	44 474	32 416
-osuus % liikevaihdosta	9,3	13,4	14,1	15,9	12,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	208	199	192	199	207
Osakekohtainen tulos, mk/osake	17,63	23,73	27,13	16,15	11,82 *)
Osakekohtainen osinko, mk/osake	4,00	12,60	13,00	13,00	10,00
Osinko tuloksesta %	22,7	53,1	47,9	80,5	84,6 *)
Osakekohtainen oma pääoma, mk/osake (Sisältää tytäryhtiö Kajaanin Lämpö Oy:n siirtokelpoiset liittymismaksut)	160,58	174,18	183,23	170,76	181,46

*) Vuosien 1999 ja 2000 tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 1996-1998 kanssa, koska suunnitelman mukaisia poistoajoja muutettiin vuonna 1999.

Laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% =

$$\frac{\text{voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja - verot}}{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus + liittymismaksut}} \times 100$$

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Sijoitetun pääoman tuotto-% =

$$\frac{\text{voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat}} \times 100$$

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste-% =

$$\frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus + liittymismaksut}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Tuloslaskelma

KONSERNI

(1 000 mk)

2000

1999

Liite

LIKEVAIHTO	1)	267 413	279 466
Valmistus omaan käyttöön		28 162	23 011
Liiketoiminnan muut tuotot	2)	1 929	3 444
Materiaalit ja palvelut	3)	153 945	170 309
Henkilöstökulut	4)	49 397	45 273
Poistot ja arvonalentumiset	5)	22 088	21 497
Liiketoiminnan muut kulut	6)	59 721	51 836
		<hr/>	<hr/>
		285 151	288 915
LIKEVOITTO		12 353	17 006
Rahoitustuotot ja -kulut	7)	2 085	1 862
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		14 439	18 867
VOITTO ENNEN VEROJA		14 439	18 867
Välittömät verot	8)	4 196	5 537
Vähemmistön osuus		1 810	1 109
		<hr/>	<hr/>
		6 005	6 646
TILIKAUDEN VOITTO	9)	8 433	12 221

KAINUUN SÄHKÖ OYJ

(1 000 mk)

2000

1999

Liite

LIKEVAIHTO	1)	222 031	233 864
Valmistus omaan käyttöön		26 402	21 120
Liiketoiminnan muut tuotot	2)	2 992	4 097
Materiaalit ja palvelut	3)	126 340	139 793
Henkilöstökulut	4)	43 696	39 915
Poistot ja arvonalentumiset	5)	19 824	19 376
Liiketoiminnan muut kulut	6)	53 124	45 675
		<hr/>	<hr/>
		242 984	244 758
LIKEVOITTO		8 441	14 323
Rahoitustuotot ja -kulut	7)	3 168	4 112
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		11 609	18 435
Satunnaiset erät		500	
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		11 109	18 435
Tilinpäätössiirrot	10)	3 253	2 376
Välittömät verot	8)	2 231	4 693
		<hr/>	<hr/>
		5 483	7 069
TILIKAUDEN VOITTO	9)	5 625	11 366

Tase

KONSERNI

(1 000 mk)

2000

1999

VASTAAVAA

Liite

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	11)	12 177	11 621
Aineelliset hyödykkeet	12)	323 970	314 245
Sijoitukset	13)	43 819	43 819
		379 966	369 686

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus	15)	1 228	1 491
Pitkäaikaiset saamiset	16)	71	205
Lyhytaikaiset saamiset	17)	56 408	56 435
Rahat ja pankkisaamiset		47 585	53 061
		105 293	111 192

485 259

480 877

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Osakepääoma	18)	7 968	7 968
Ylikurssirahasto	19)	33 219	33 219
Liittymismaksut	20)	21 377	20 578
Edellisten tilikausien voitto	21)	104 048	102 185
Tilikauden voitto	9)	8 433	12 221
		175 045	176 171

Vähemmistöosuus

22)

30 465

29 014

Muut pakolliset varaukset

391

191

Vieras pääoma

Laskennallinen verovelka	23)	41 667	40 680
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Liittymismaksut	24)	204 765	192 986
Lainat	25)	2 500	3 500
Lyhytaikainen vieras pääoma	26)	30 426	38 335
		279 358	275 502

485 259

480 877

KAINUUN SÄHKÖ OYJ

(1 000 mk)

2000

1999

VASTAAVAA*Liite***Pysyvät vastaavat**

Aineettomat hyödykkeet	11)	11 785	11 146
Aineelliset hyödykkeet	12)	278 286	268 752
Sijoitukset	13)	43 791	43 791
Osuudet saman konsernin yrityksissä	14)	8 496	7 774
		342 358	331 462

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus	15)		
Pitkäaikaiset saamiset	16)	58	168
Lyhytaikaiset saamiset	17)	54 139	56 634
Rahat ja pankkisaamiset		31 502	37 065
		85 700	93 867

428 058**425 330****VASTATTAVAA****Oma pääoma**

Osakepääoma	18)	7 968	7 968
Ylikurssirahasto	19)	33 219	33 219
Edellisten tilikausien voitto	21)	4 866	3 858
Tilikauden voitto	9)	5 625	11 366
		51 678	56 411

Tilinpäätössiirtojen kertymä

27)

140 066**136 813****Muut pakolliset varaukset****391****191****Vieras pääoma**

Pitkäaikainen vieras pääoma			
Liittymismaksut	24)	204 765	192 986
Lainat	25)	2 500	3 500
Lyhytaikainen vieras pääoma	26)	28 658	35 428
		235 923	231 915

428 058**425 330**

Rahoituslaskelma

KONSERNI

(1 000 mk)	2000	1999
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto ennen satunnaisia eriä	14 439	18 867
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	22 088	21 497
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-192	-902
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 085	-1 862
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	34 250	37 600
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikeseamisten lisäys (-) / vähennys (+)	26	-3 562
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	263	273
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-7 909	-540
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	26 630	33 771
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-209	-216
Saadut korot liiketoiminnasta	2 294	2 078
Maksetut välittömät verot	-3 209	-4 886
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	25 506	30 746
Liiketoiminnan rahavirta	25 506	30 746
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit		
Osakkeiden ostot		-16 650
Muun käyttöomaisuuden ostot	-32 416	-27 824
Osakkeiden myynnit		98
Muun käyttöomaisuuden myynnit	439	1 787
Investointien rahavirta	-31 977	-42 590
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	1 000	1 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 000	-1 014
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutokset	134	175
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 000	-1 181
Liittymismaksut	13 346	9 471
Maksetut osingot	-11 485	-12 122
Rahoituksen rahavirta	995	-3 671
Rahavarojen muutos	-5 476	-15 515
Rahavarat 1.1.	53 061	68 576
RAHAVARAT 31.12.	47 585	53 061

KAINUUN SÄHKÖ OYJ

(1 000 mk)

2000

1999

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Voitto ennen satunnaisia eriä	11 609	18 435
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	19 824	19 376
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-152	-872
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 168	-4 112
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	28 113	32 827
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-2 495	-7 932
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-6 771	-873
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	23 837	24 022
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-209	-216
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 173	1 926
Saadut korot liiketoiminnasta	2 204	2 401
Maksetut välittömät verot	-2 231	-4 693
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	24 774	23 441
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)	-500	
Liiketoiminnan rahavirta	24 274	23 441
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit		
Osakkeiden ostot	-722	-16 650
Muun käyttöomaisuuden ostot	-30 024	-25 045
Osakkeiden myynnit		98
Muun käyttöomaisuuden myynnit	379	1 757
Investointien rahavirta	-30 367	-39 841
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	1 000	1 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 000	-1 014
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos	110	141
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 000	-1 181
Liittymismaksut	11 779	8 794
Maksetut osingot	-10 358	-10 358
Rahoituksen rahavirta	531	-2 618
Rahavarojen muutos	-5 562	-19 019
Rahavarat 1.1.	37 065	56 084
RAHAVARAT 31.12.	31 502	37 065

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Kainuun Sähkö –konsernin emoyhtiö on Kainuun Sähkö Oyj, kotipaikka Kajaani. Kainuun Sähkö konserni-tilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Kainuun Sähkö Oyj:stä, Ahontie 1, 87250 Kajaani, puh. (08) 61 511.

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömien hankinta- ja valmistusmenojen suuruisena. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu konsernissa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeen taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina. Emoyhtiön poistot nousivat

447,9 tuhannella markalla ja kokonaispoistoja tehtiin 23,1 miljoonaa markkaa, mikä oli 70 % elinkeinoverolain enimmäispoistoista. Konsernin kokonaispoistot olivat 68 % elinkeinoverolain enimmäispoistoista.

TULOKSEN VERTAILUKELPOISUUS

Vaihto-omaisuuden arvostus

Öljyvaraston arvo on merkitty taseeseen muuttuvaan hankintamenuun tai sitä alhaisemman todennäköisen myyntihinnan määräisen alimman arvon periaatteen mukaisesti.

Poistoajat ovat: (vuotta)	Konserni	Emoyhtiö
Alueverkon johtoalueiden korvaukset	40	40
Muut johtoalueiden korvaukset	40	40
ATK-ohjelmistot	5	5
Maapohjan vuokra	25	25
Muut pitkävaikutteiset menot	10	10
Polttoainesäiliöt ja kevyet rakennelmat	12	12
Varasto-, työpaja- ja talousrakennukset, piha-asfaltit	25	25
Toimistorakennukset, väestönsuojat ja tuotannolliset rakennukset	35-15	35
Asuinrakennukset	50	50
Siirtojohdot, sähköasemat, jakeluverkko (vanhat)	22	22
Siirtojohdot, sähköasemat	30	30
Jakeluverkko	40	40
Alueverkko, ostettu	40	40
Apporttina siirtynyt verkosto	26	26
Tuotannolliset koneet ja laitteet	30-5	30
Työkoneet, kuljetuskalusto, ATK-laitteet ja konttori-, kiinteistö- ja muu kalusto	8-2	5
Sähkön mittauslaitteet, rakennusten laitteet	10-3	10
Ohjaus- ja viestijärjestelmät	8-4	8
Voimalaitoksen padot, kanavat ja laitteet	30	30
Lämpöverkko	40-28	
Lämmönmittalaitteet	10-5	

Liiketoiminnan muut tuotot

Konsernin liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy autojen myyntivoittoja 391 529 markkaa, vuokratuloja 428 436 markkaa, vakuutuskorvauksia 621 830 markkaa ja saatuja koulutuskorvauksia 144 400 markkaa, projektivastuksia 100 000 markkaa ja muita tuloja 243 196 markkaa; yhteensä 1 929 391,22 markkaa (3 444 135,71 markkaa).

Valmistus omaan käyttöön

Konsernin valmistus omaan käyttöön -kohtaan sisältyy henkilöstömenoja 4 964 032 markkaa, muita menoja 23 198 364 markkaa sisältäen aineita ja tarvikkeita 15 812 476 markkaa, ulkopuolisia palveluja 5 318 841 markkaa ja muita menoja 2 067 047 markkaa; yhteensä 28 162 396 markkaa (23 010 628 markkaa, josta henkilöstömenoja 4 838 968 markkaa).

Vuokrat

Konsernin tuloslaskelman vuokriin sisältyy Kajaanin kaupungille maksettuja vuokria Kainuun Voima Oy:n voimantuotantokapasiteetista 7 693 164 markkaa. Kainuun Sähkö Oyj:n osuus voimantuotantokapasiteetin vuokrasta on 55 % ja Kajaanin Lämpö Oy:n osuus 45 %.

Ylikurssirahasto

Kainuun Sähkö Oyj:n ylikurssirahasto koostuu pääosin vuonna 1994 tapahtuneesta osakeannista Kajaanin kaupungille, jossa Kajaanin kaupungin energialaitos siirtyi silloiselle Kainuun Valo Oy:lle. Kajaanin Lämpö Oy:n ylikurssirahasto koostuu Kajaanin kaupungin ja Kainuun Valo Oy:n vuonna 1994 yhdessä muodostamasta Kajaanin Lämpö Oy:lle maksetusta ylikurssista.

Liittymismaksut

Kainuun Sähkö Oyj:n palautettavat liittymismaksut on käsitelty pitkäaikaisena vieraana pääomana. Kajaanin Lämpö Oy:n siirtokelpoiset liittymismaksut on käsitelty omana pääomana, mutta liittymismaksuja ei esitetä voitonjakokelpoisissa varoissa. Liittymismaksuista ei ole huomioitu laskennallista verovelkaa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Yhtiöiden erillistilinpäätöksissä ei ole olennaisia laskennallisia verosaamisia ja -velkoja. Kajaanin toimitalon arvonkorotuksesta ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Kainuun Sähkö -konsernin tilinpäätökseen on yhdistetty Kajaanin Lämpö Oy, josta Kainuun Sähkö Oyj omistaa 51 % sekä Ekosähkö Oy, josta Kainuun Sähkö Oyj omistaa 100 %.

Konsernitiilinpäätös on laadittu hankintameno- menetelmällä. Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Aktivointien osalta vähäisiä katteita ei ole eliminoitu.

Konsernin tilinpäätössiirtojen kertymä on jaettu vapaaseen omaan pääomaan 100 754 940 markkaa, laskennalliseen verovelkaan 41 666 760 markkaa ja vähemmistöosuuteen 1 256 782 markkaa.

Vähemmistöosuus konsernin tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu ennen yhtiöiden välisten liiketapahtumien sekä saatavien ja velkojen eliminointia. Tytäryhtiöt Kajaanin Lämpö Oy ja Ekosähkö Oy ostavat talous- ja hallintopalvelut emoyhtiöltä omakustannus-hintaan. Ekosähkö Oy:n hankinnasta muodostunut konsernin liikearvo poistetaan 5 vuodessa.

Konsernin tilinpäätös vuodelta 2000 ja vertailutiedot vuodelta 1999 on laadittu uuden kirjanpitolain mukaan.

Valuuttamääräiset erät ja johdannaisinstrumentit

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaan- rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan Suomen markoiksi Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskikurssiin.

Sähköjohdannaisista syntyvät tulosvaikutukset kirjataan olennaisuuden periaatetta noudattaen samanaikaisesti suojauskohteesta syntyvän tulosvaikutuksen kanssa. Mikäli johdannaispimuksia solmimalla syntyy avoin riskipositio, käsitellään johdannaispimuksia tältä osin tilinpäätöksessä alimman arvon periaatteen mukaisesti. Tällöin realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, mutta realisoitumattomat voitot jätetään tulouttamatta.

Eläketurva

Kainuun Sähkö Oyj:n ja sen tytäryhtiön Kajaanin Lämpö Oy:n lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Samossa ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Samossa.

Pakolliset varaukset

Kainuun Sähkö Oyj:ssä pakollisena varauksena on esitetty työttömyyseläkkeistä johtuva vastuu, 191 000 markkaa, vuodelle 2001. Käytöstä poistettujen kyllästämöalueiden kunnostukseen on esitetty 200 000 markkaa.

Tilinpäätöksen liitetiedot

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
Liikevaihto					
Sähkö		222 023	233 618	222 031	233 864
Lämpö		45 390	45 848		
Yhteensä	1)	267 413	279 466	222 031	233 864
Liiketoiminnan muut tuotot					
Vuokratulot		428	436	423	431
Vuokratulot Kajaanin Lämpö Oy:ltä				224	224
Saadut korvaukset		272	406	270	404
Muut tulot Kajaanin Lämpö Oy:ltä				776	776
Muut tulot Ekosähkö Oy:ltä				134	
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		392	1 266	352	1 236
Muut tulot		838	1 337	813	1 026
Yhteensä	2)	1 929	3 444	2 992	4 097
Materiaalit ja palvelut					
Energian ostot		150 819	167 016	123 390	136 777
Ulkopuolisilta ostetut aineet ja tarvikkeet		1 749	2 638	1 587	2 503
Ulkopuolisilta ostetut palvelut		1 377	655	1 363	513
Yhteensä	3)	153 945	170 309	126 340	139 793
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		38 381	34 552	33 961	30 432
Eläkekulut		6 996	6 762	6 082	5 865
Muut henkilösivukulut		4 019	3 959	3 653	3 617
Yhteensä	4)	49 397	45 273	43 696	39 915
Aktivoidut palkat ja henkilöstökulut					
Käyttöomaisuus		4 961	4 839	4 416	4 317
Johdon palkat ja palkkiot					
Toimitusjohtajat ja hallituksen jäsenet		1 185	1 077	749	671
Henkilöstön määrä keskimäärin 1.1.-31.12.					
Toimihenkilöitä		112	110	101	99
Työntekijöitä		95	89	84	77
Yhteensä		207	199	184	177

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
Poistoajat ovat seuraavat:					
		vuotta	vuotta	vuotta	vuotta
Muut johtoaluekorvaukset		40	40	40	40
Alueverkon johtoaluekorvaukset		40	40	40	40
Siirtojohdot, sähköasemat, jakeluverkko, historia		22	22	22	22
Siirtojohdot, sähköasemat		30	30	30	30
Jakeluverkko		40	40	40	40
Alueverkko		40	40	40	40
Lämpöverkko, uusi		40	40		
Lämpöverkko, apporti		28	28		
Kiinteän lämpökeskuksen koneet ja laitteet, Palokangas		30	30		
Kiinteän lämpökeskuksen koneet ja laitteet, Palokangas, apporti		30	30		
Kiinteän lämpökeskuksen koneet ja laitteet, Lohtaja, apporti		30	30		
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä					
Aineettomista oikeuksista		644	458	589	453
Muista pitkävaikutteisista menoista		200	112	200	112
Rakennuksista ja rakennelmista		1 507	1 451	1 302	1 254
Verkostosta		12 426	12 020	11 208	10 837
Tuotannollisista koneista ja laitteista		322	297	20	20
Muista koneista ja kalustosta		6 869	7 039	6 469	6 664
Muista aineellisista hyödykkeistä		36	36	36	36
Konsernin liikearvosta		84	84		
Yhteensä	5)	22 088	21 497	19 824	19 376
Liiketoiminnan muut kulut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		21 067	16 448	20 168	15 421
Ulkopuoliset palvelut		16 012	14 318	14 865	13 091
Vuokramenot					
Kainuun Voima Oy:n vuokra-					
oikeudesta Kajaanin kaupungille		7 693	7 152	4 228	3 934
Muut vuokrat		1 150	888	1 133	854
Vapaaehtoiset henkilösivukulut		641	594	572	535
Muut kulut		13 158	12 436	12 158	11 840
Yhteensä	6)	59 721	51 836	53 124	45 675
Rahoitustuotot ja -kulut					
Osinkotuotot					
Saman konsernin yrityksiltä				1 629	2 675
Muut korko- ja rahoitustuotot, muilta		2 294	2 078	1 747	1 652
Korkokulut ja muut rahoituskulut, muille		209	216	209	216
Yhteensä	7)	2 085	1 862	3 168	4 112

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
Tilinpäätössiirrot					
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus					
Aineettomista oikeuksista				803	950
Rakennuksista ja rakennelmista				-226	-346
Verkostosta				3 544	2 671
Tuotannollisista koneista ja laitteista				-8	-8
Muista koneista ja kalustosta				-852	-885
Muista aineellisista hyödykkeistä				-7	-7
Yhteensä	10)			3 253	2 376
Satunnaiset erät					
Konserniavustus Ekosähkö Oy:lle				500	
Välittömät verot					
Tuloverot satunnaisista eristä				-145	
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta		3 209	4 886	2 376	4 693
Laskennallisen verovelan muutos		986	651		
Yhteensä	8)	4 196	5 537	2 231	4 693
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET					
Aineettomat oikeudet					
Hankintameno 1.1.		14 518	13 265	14 271	13 236
Lisäykset		1 258	1 299	1 203	1 082
Vähennykset		12	47	12	47
Hankintameno 31.12.		15 764	14 518	15 462	14 271
Kertyneet poistot 1.1.		4 875	4 464	4 850	4 443
Vähennysten kertyneet poistot			-47		-47
Tilikauden poisto		632	458	578	453
Kertyneet poistot 31.12.		5 507	4 875	5 427	4 850
Kirjanpitoarvo 31.12.	11)	10 257	9 643	10 035	9 421
Konsernin liikearvo					
Hankintameno 1.1.		430	460		
Lisäykset			-30		
Hankintameno 31.12.		430	430		
Kertyneet poistot 1.1.		176	92		
Tilikauden poisto		84	84		
Kertyneet poistot 31.12.		261	176		
Kirjanpitoarvo 31.12.	11)	169	253		
Muut pitkävaikutteiset menot					
Hankintameno 1.1.		1 910	840	1 910	840
Lisäykset		226	1 069	226	1 069
Hankintameno 31.12.		2 136	1 910	2 136	1 910
Kertyneet poistot 1.1.		185	73	185	73
Tilikauden poisto		200	112	200	112
Kertyneet poistot 31.12.		385	185	385	185
Kirjanpitoarvo 31.12.	11)	1 751	1 725	1 751	1 725
Maa- ja vesialueet					
Hankintameno 1.1.		5 628	5 038	5 000	5 038
Lisäykset		116	629	116	
Vähennykset			38		38
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	5 744	5 628	5 115	5 000

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
Rakennukset ja rakennelmat					
Hankintameno 1.1.		47 904	48 225	42 372	42 840
Lisäykset		3 005	686	2 982	538
Vähennykset			1 007		1 007
Hankintameno 31.12.		50 910	47 904	45 354	42 372
Kertyneet poistot 1.1.		12 194	11 234	11 222	10 460
Vähennysten kertyneet poistot			-492		-492
Tilikauden poisto		1 507	1 451	1 302	1 254
Kertyneet poistot 31.12.		13 700	12 194	12 524	11 222
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	37 210	35 711	32 829	31 150
Rakennusten hankintamenoon sisältyvät arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.					
		4 200	4 200	4 200	4 200
Verkosto					
Hankintameno 1.1.		365 605	350 829	325 348	311 996
Lisäykset		21 192	14 776	19 634	13 352
Hankintameno 31.12.		386 796	365 605	344 982	325 348
Kertyneet poistot 1.1.		136 276	124 256	125 400	114 563
Tilikauden poisto		12 426	12 020	11 208	10 837
Kertyneet poistot 31.12.		148 703	136 276	136 607	125 400
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	238 094	229 328	208 375	199 948
Tuotannolliset koneet ja laitteet					
Hankintameno 1.1.		10 860	10 650	609	609
Lisäykset		39	210	11	
Hankintameno 31.12.		10 899	10 860	620	609
Kertyneet poistot 1.1.		1 951	1 654	232	212
Tilikauden poisto		322	297	20	20
Kertyneet poistot 31.12.		2 273	1 951	252	232
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	8 626	8 909	368	377
Muut koneet ja kalusto					
Hankintameno 1.1.		79 197	72 613	73 307	66 939
Lisäykset		5 971	8 824	5 400	8 515
Vähennykset		703	2 240	679	2 147
Hankintameno 31.12.		84 465	79 197	78 028	73 307
Kertyneet poistot 1.1.		51 746	46 806	47 685	43 028
Vähennysten kertyneet poistot		-652	-2 099	-652	-2 007
Tilikauden poisto		6 865	7 039	6 469	6 664
Kertyneet poistot 31.12.		57 959	51 746	53 502	47 685
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	26 506	27 451	24 526	25 622
Muut aineelliset hyödykkeet					
Hankintameno 1.1.		3 068	3 068	3 068	3 068
Hankintameno 31.12.		3 068	3 068	3 068	3 068
Kertyneet poistot 1.1.		2 522	2 486	2 522	2 486
Tilikauden poisto		36	36	36	36
Kertyneet poistot 31.12.		2 557	2 522	2 557	2 522
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	511	546	511	546

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
Keskeneräiset omat työt					
Kirjanpitoarvo 1.1.		3 064	2 372	3 019	2 219
Lisäykset		28 162	23 011	26 402	21 120
Vähennykset		27 743	22 319	26 064	20 320
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	3 483	3 064	3 357	3 019
Käyttöomaisuusvarasto					
Kirjanpitoarvo 1.1.		3 608	3 969	3 090	3 402
Lisäys		190		115	
Vähennys			361		312
Kirjanpitoarvo 31.12.	12)	3 797	3 608	3 205	3 090
Tytäryhtiöosakkeet ja liittymismaksut					
Kirjanpitoarvo 1.1.				7 774	7 804
Lisäykset				722	-30
Kirjanpitoarvo 31.12.	14)			8 496	7 774
Muut osakkeet ja osuudet					
Kirjanpitoarvo 1.1.		43 819	27 237	43 791	27 208
Lisäykset			16 680		16 680
Vähennykset			98		98
Kirjanpitoarvo 31.12.	13)	43 819	43 819	43 791	43 791
Koneet ja laitteet (suoritetuotanto)					
Kiinteiden lämpökeskusten koneet ja laitteet ja tehdasvalmisteiset lämpökeskukset		8 258	8 532		
Voimalaitoksen tuotantokoneet		368	377	368	377
Hankintamenojen poistamaton osa yhteensä		8 626	8 909	368	377
Käyttöomaisuuden verotusarvot					
Maa- ja vesialueet		6 253	5 401	6 018	5 401
Rakennukset ja rakennelmat		40 445	41 751	38 744	39 563
Osakkeet ja osuudet		11 284	17 715	11 217	17 681
Yhteensä		57 982	64 867	55 979	62 645

KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT OSAKKEET JA OSUUDET VUONNA 2000

Tytäryhtiöt	Konsernin omistus-osuus-%	Emoyhtiön omistus-osuus-%	Emoyhtiön omistamien osakkeiden/osuuksien			Viimeksi laaditun tilinp. muk. voitto 1 000 mk	Oma pääoma 1 000 mk
			Kpl	Nimellisarvo 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 1 000 mk		
Kajaanin Lämpö Oy		51,00	1 530	1 530	7 026	4 911	59 459
Ekosähkö Oy		100,00	750	750	1 285	-128	638
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet							
Lapin Sähkövoima Oy:							
Vesivoimaosakkeet	8,93	8,93	125 394	307	42 809	301	169 495
Tuulivoimaosakkeet	17,05	17,05	1 299	1	73		
Kiinteistö Oy Rantaruka 1	6,73	6,73	70	1	517		
Lumituuli Oy	1,06	1,06	40	50	50		
Muut					415		
Yhteensä					43 791		
Osakkeet ja osuudet yhteensä					52 103		

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS					
Vaihto-omaisuus					
Öljyvarasto					
Kirjanpitoarvo 1.1.		1 491	1 763		
Muutos		-263	-273		
Yhteensä	15)	1 228	1 491		
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Lainasaamiset	16)	71	205	58	168
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		48 244	43 443	42 942	38 398
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä					
Myyntisaamiset				28	207
Muut saamiset				2 650	6 162
Siirtosaamiset				552	
Yhteensä				3 230	6 369
Lainasaamiset					
Muut saamiset		191	1 389	191	313
Siirtosaamiset		7 973	11 603	7 777	11 553
Yhteensä	17)	56 408	56 435	54 139	56 634
Siirtosaamiset					
Sähkön myyntitulot			1 503		1 503
Energiat		4 233	8 438	4 233	8 438
Eläkevakuutusmaksut		112		108	
Omaisuuksivakuutussaamiset		646	806	646	806
Verot		2 264		2 264	
Muut vakuutusmaksut			318		314
Pankkitilien korkotulot		28	61	28	40
Muut		689	477	497	453
Yhteensä		7 973	11 603	7 777	11 553

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
OMA PÄÄOMA					
Osakepääoma 1.1.		7 968	7 968	7 968	7 968
Osakepääoma 31.12.	18)	7 968	7 968	7 968	7 968
Ylikurssirahasto 1.1.		33 219	33 219	33 219	33 219
Ylikurssirahasto 31.12.	19)	33 219	33 219	33 219	33 219
Liittymismaksut 1.1.		40 349	39 672		
Lisäys		1 567	677		
Liittymismaksut 31.12.	20)	41 916	40 349		
Vähemmistöosuus		20 539	19 771		
Muut rahastot 31.12.		21 377	20 578		
Voittovarot 1.1.		114 406	112 543	15 224	14 216
Osingonjako		10 358	10 358	10 358	10 358
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	21)	104 048	102 185	4 866	3 858
Tilikauden voitto	9)	8 433	12 221	5 625	11 366
Vähemmistöosuus	22)	30 465	29 014		
Yhteensä		205 510	205 185	51 678	56 411

Verokannan muutoksesta johtuen vertailutietoja muutettu seuraavasti:

Oma pääoma		-1 386	
Vähemmistöosuus		-17	
Laskennallinen verovelka		1 403	
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus		100 755	98 392

Kajaanin Lämpö Oy:n liittymismaksut (siirtokelpoiset) on kirjattu omaan pääomaan ja Kainuun Sähkö Oyj:n liittymismaksut (palautettavat) vieraaseen pääomaan.

Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.

Voitto edellisiltä tilikausilta	104 048	102 185	4 866	3 858
Tilikauden voitto	8 433	12 221	5 625	11 366
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	100 755	98 392		
Yhteensä	11 726	16 015	10 492	15 224

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

Aineettomista oikeuksista		5 018	4 226
Muista pitkävaikutteisista menoista		143	133
Rakennuksista ja rakennelmista		6 558	6 784
Verkostosta		120 648	117 121
Tuotannollisista koneista ja laitteista		332	340
Muista koneista ja kalustosta		7 491	8 327
Muista aineellisista hyödykkeistä		-125	-118
Yhteensä	27)	140 066	136 813

Laskennallinen verovelka

23) 41 667 40 680

Laskennallinen verovelka konsernissa muodostuu kertyneen poistoeron ja vapaaehtoisten varausten perusteella.

(1 000 mk)	<i>Liite</i>	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Liittymismaksut 1.1.		192 986	184 193	192 986	184 193
Lisäys		11 821	8 867	11 821	8 867
Vähennys		42	74	42	74
Liittymismaksut 31.12.	<i>24)</i>	204 765	192 986	204 765	192 986
Lainat rahoituslaitoksilta	<i>25)</i>	2 500	3 500	2 500	3 500
Yhteensä		207 265	196 486	207 265	196 486
Lyhytaikainen					
Rahoituslainat		1 000	1 000	1 000	1 000
Ostovelat		2 467	17 977	2 438	14 843
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille					
Ostovelat				2 232	1 109
Muut velat		11 148	14 334	10 511	13 978
Siirtovelat					
Energiat		10 318		7 529	
Palkat sosiaalikuluneen		4 001	3 416	3 562	3 009
Lainojen korkovelat		25	24	25	24
Vakuutusmaksuvelat		1 065	1 116	958	997
Muut menoajämät		402	468	402	468
Yhteensä		15 811	5 024	12 476	4 498
Yhteensä	<i>26)</i>	30 426	38 335	28 658	35 428

(1 000 mk)	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2000	1999	2000	1999
VASTUUT					
Omasta velasta					
Kiinnitykset käyttöomaisuuteen		100	100	100	100
Yrityskiinnitykset		10 000	10 000	10 000	10 000
Annetut pantit					
Annetut pantit omista sitoumuksista		3 374	3 934	3 374	3 934
Kajaanin kaupungin kanssa tehdystä vuokrasopimuksesta					
Konserni on vuokrannut Kajaanin kaupungilta Kainuun Voima Oy:n voimantuotanto-osuuden vuosiksi 1994 - 2043. Tämän vuoksi konsernin vastuuosuus Kainuun Voima Oy:n pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta on noin 166 miljoonaa markkaa.					
Johdannaissopimukset					
Muut johdannaissopimukset					
Avoimet sähköfutuuri- ja termiinisopimukset					
Kohde-etuuden arvo (GWh)		113,9	81,6	113,9	81,6
Käypä arvo					
Koska tilikauden päättyessä avoinna olleiden suojaavien sopimusten arvonmuutos on toiminnan kannalta epäoleellinen, on futuuri- ja termiinisopimusten negatiivinen arvonmuutos kirjattu kokonaisuudessaan päättyneen tilikauden kuluksi.					
Muut johdannaissopimukset					
Avoimet sähköfutuuri- ja termiinisopimukset					
Käypä arvo		- 963	- 747	- 963	- 747
Tulouttamatta		- 963	- 747	- 963	- 747

Liiketoimintojen eriyttämisen liitetiedot

KAINUUN SÄHKÖ OYJ

TULOSLASKELMA

	Verkkotoiminta		Sähkökauppa	
(1 000 mk)	2000	1999	2000	1999
LIIKEVAIHTO	104 542	101 762	117 017	131 609
Valmistus omaan käyttöön	24 811	21 120	1 591	
Liiketoiminnan muut tuotot	2 972	3 570	126	26
Materiaalit ja palvelut	18 998	19 903	111 674	123 229
Henkilöstökulut	32 250	31 896	7 862	5 491
Poistot ja arvonalennukset	19 768	19 364	56	12
Liiketoiminnan muut kulut	39 250	34 712	13 340	10 626
	110 266	105 875	132 931	139 358
LIIKEVOITTO	22 059	20 577	- 14 142	- 7 724
Rahoitustuotot ja -kulut	2 945	4 036		54
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ	25 004	24 614	- 14 142	- 7 670

TASE

	Verkkotoiminta		Verkkotoiminta		
(1 000 mk)	2000	1999	(1 000 mk)	2000	1999
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma		
Aineettomat hyödykkeet	11 785	11 146	Osakepääoma	7 118	7 118
Aineelliset hyödykkeet	277 407	267 829	Ylikurssirahasto	33 219	33 219
Sijoitukset	7 988	7 926	Edellisten tilikausien voitto	2 574	-2 808
	297 181	286 901	Tilikauden voitto	19 737	17 981
				62 647	55 509
Vaihtuvat vastaavat			Tilinpäätössiirtojen kertymä	139 860	136 591
Vaihto-omaisuus			Muut pakolliset varaukset	294	162
Pitkäaikaiset saamiset	50 058	50 168	Vieras pääoma		
Lyhytaikaiset saamiset	25 511	25 054	Pitkäaikainen vieras pääoma	207 265	196 486
Rahat ja pankkisaamiset	51 962	42 315	Lyhytaikainen vieras pääoma	14 646	15 690
	127 532	117 537		221 912	212 176
	424 713	404 438		424 713	404 438

Liiketoimintojen eriyttämisen lisätiedot

LIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMISEN PERUSPERIAATTEET

Kullekin liiketoiminnalle kohdistetaan kokonaan sille kuuluvat resurssit. Yhteiset resurssit kohdistetaan verkkotoiminnalle, joka niitä pääasiallisesti käyttää. Verkkotoiminta vuokraa yhteisiä resursseja sisäisellä veloituksella muille liiketoiminnoille.

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelman eriytetty tuotot kertyvät eriytettyjen, julkistettujen tuotehinnastojen pohjalta. Tuloslaskelman kulujen jakoperusteet pohjautuvat sisäisen laskennan toiminnoille rakennettuihin aiheuttamisperiaatteen mukaisiin jakoperusteisiin. Merkittävin osa toiminnoista on kohdistettavissa kokonaan asianomaiseen liiketoimintaan, esim. sähkön osto sähkökaupalle. Osalle toiminnoista on annettu asiantuntijoiden arvion mukainen prosenttijako, esim. sähkölaskutus 50 % sähkökaupalle. Loput toiminnoista kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisella kohdistustekijällä, esim. liiketoimintojen työaika.

Kainuun Voima Oy:n voimantuotannon vuokraaminen Kajaanin kaupungilta

Kainuun Sähkö -konserni on vuokrannut pitkäaikaisella sopimuksella (vuosiksi 1994-2043) Kajaanin kaupungilta sen omistaman 50 %:n osuuden Kainuun Voima Oy:n voimantuotantokapasiteetista. Vuokrasopimuksen perusteella konserni on sitoutunut vastaamaan vuokrattua 50 %:n osuutta vastaavista Kainuun Voima Oy:n kiinteistä kustannuksista ja vieraan pääoman osuudesta. Kainuun Voima Oy omistaa pääpoltoaineinaan turvetta ja puuta käyttävän höyryvoimalaitoksen sekä kolme vesivoimalaitosta Kajaaninjoesta.

Kainuun Voima Oy:n kustannusten jako sähkölle ja kaukolämmölle

Kainuun Voima Oy:n kustannusten jako Kainuun Sähkö Oyj:n ja Kajaanin Lämpö Oy:n kesken on määritetty Kajaanin kaupungin kanssa vuonna 1993 laaditussa sopimuksessa Kainuun Valo Oy:n ja Kajaanin energialaitoksen toimintojen yhdistämisestä. Sopimuksen mukaan vesivoiman kustannukset kohdistetaan kokonaisuudessaan sähkölle ja höyryvoima-

laitoksen kustannukset jaetaan sähkölle ja kaukolämmölle siten, että molemmat tuotteet hyötyvät yhteistuotannon kannattavasta harjoittamisesta tasapuolisesti.

Muuttuvat kustannukset jaetaan sähkölle ja kaukolämmölle polttoaineen käyttöä vastaavasti. Kiinteiden kustannusten jako sähkölle ja kaukolämmölle perustuu Energia-Ekono Oy:n vuonna 1992 Lämpölaityshdistys Ry:lle tekemään raporttiin "Kustannusten jako eri tuotteille energialaitoksissa". Kiinteiden kustannusten jakosuhte on määritelty siten, että sähkö- ja kaukolämpöliiketoiminnat hyötyisivät yhtä paljon yhteistuotannosta verrattuna vaihtoehtoiseen energianhankintaan. Loppuvuodesta 1999 allekirjoitettiin vuonna 1993 laadittuun kustannusten jakoa koskeneeseen sopimukseen lisäsopimus, jossa kiinteiden kustannusten jakosuhteen määrittämisessä luovuttiin koko laitoksen käyttöön tarkastelemisesta. Uudessa lisäsopimuksessa siirryttiin tarkastelemaan laitoksen toteutuneita sekä vaihtoehtoisia hankintakustannuksia kuluneen sekä kahden edellisen vuoden aikajänteellä. Allekirjoitettu lisäsopimus otettiin käyttöön jo jaettaessa Kainuun Voima Oy:n vuoden 1999 kiinteitä kustannuksia sekä voimalaitososuuden vuokraa Kainuun Sähkö Oyj:n ja Kajaanin Lämpö Oy:n kesken. Kaukolämmön osuudelle on asetettu alarajaksi 20 % ja ylärajaksi 45 % sopimuksen kohteena olevista kiinteistä kustannuksista. Vuoden 1999 kiinteiden kustannusten jakosuhteena on käytetty jakosuhdetta 55/45, jolloin sähköntuotannolle kohdistetaan 55 % höyryvoimalaitoksen pääkattilan kiinteistä kustannuksista ja voimayhtiöosuuden vuokrasta. Uuden jakosuhteen määrittämisen katsotaan vastaavan paremmin muuttunutta sähkömarkkinatilannetta. Realistiseksi vaihtoehtoiseksi sähkönhankintamuodoksi on pitkien tukkusähkösopimusten sijaan tullut sähköpörssi-hankinta, mikä myös on huomioitu uudessa lisäsopimuksessa.

TASE

Taseen jakoperusteet on rakennettu tase-erittäin aiheuttamisperiaatteen pohjalta. Merkittävin osa tase-eristä on kohdistettavissa kokonaan asianomaiseen liiketoimintaan, esim. verkosto verkkotoimintaan. Vähäinen osa tase-eristä kohdistetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisella kohdistustekijällä, esim. liiketoimintojen liikevaihto. Osakepääoma on jaettu vastaavien suhteessa. Ylikurssirahasto on jaettu kertymishistorian perusteella.

VERKKOTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

	2000	1999	
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana	143	147	Sijoitetun pääoman tuotto-% on laskettu kauppaja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti:
Investoinnit tase-erittäin (1 000 mk)			
Aineettomat hyödykkeet	1 428	2 151	tulos ennen satunnaisia + korkokulut ja muut rahoituskulut
Verkosto	19 634	17 114	$\frac{\quad}{\text{sijoitettu pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koneet ja kalusto	8 515	13 352	
Muut investoinnit	2 022	488	
Yhteensä	28 484	24 506	Sijoitettu pääoma = korolliset velat + arvostuserät + varaukset + oma pääoma + liittymismaksut
Sijoitetun pääoman tuotto-%	6,3	6,6	

Kajaanissa 23. päivänä helmikuuta 2001

KAINUUN SÄHKÖ OYJ

Hallitus

Erkki Airaksinen

Lars Enslöf

Pentti Hakulinen

Tellervo Huotari

Timo Korhonen

Eino Majava

Asta Tolonen

Timo Pylvänen
toimitusjohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kajaanissa 23. päivänä helmikuuta 2001

Tilintarkastajien Oy – Ernst & Young
KHT-yhteisö

Eero Huusko
KHT

Tilintarkastuskertomus

Kainuun Sähkö Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Kainuun Sähkö Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta sekä taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilin-

päätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet yhtiön hallituksen laatimiin tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmiin, taseisiin ja lisätietoihin. Lausuntonamme esitämme, että ne on laadittu sähkömarkkinalain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

Kajaanissa 23. helmikuuta 2001

Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young
KHT-yhteisö

Eero Huusko
KHT

Kainuun Sähkö Oyj

PL 5, 87101 Kajaani

puh. (08) 61 511

fax (08) 6151 296

info@kainuunsahko.fi

www.kainuunsahko.fi

